

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 26 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-betűs betűsor egyszer 20 ft.,
minden következőnél 16 ftér.

Nyitólétre betűsor 40 ftér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, október 29.

Ma számunk főbb közleményei:

Győzött a koalíció.
Hivatalos vizsgálat a Dobleschi-gyárban.
Meghalt May bácsi.
Öngyilkos aradi urlasszony.
Nyolc napi fogház királlysértésé t.
Rablási kísérlet a gyorsvonaton.
Temetik a menyasszonyt.
Lakásából kiűzött milliomas.
Törvénykezési furcsaságok.

A parlament munkája.

Arad, október 28.

A képviselőház minapi ülése után elnapolta magát a delegációs ülés-
szak befejezéséig. Egyáltalán nem le-
het megcáfolni azt az állítást, hogy
meglehetősen abnormális helyzet az,
mikor a parlament az őszi hónapok
alatt rendszeres és hosszabbban tartó
munkára össze nem ülhet. Legelső-
sorban azonban a kormány érzi en-
nek az állapotnak visszasságát. Mert
a sürgős törvényjavaslatok egész so-
rozatát kell még tető alá hoznia a vége
felé közeledő esztendő folyamán. Min-
den elfogulatlan bírálatnak oda kell
azonban konkludálnia, hogy a kor-
mány az abnormális állapotnak nem
okozója. A valóság ugyanis az, hogy
még mindig nem jutottunk ki teljesen
abból a föltorgatott szituációból, amely-
ben a Héderváry-kormány az ország
ügyeinek intézését átvette, amelynek
rendezése kormányvállalásának pillá-
natától kezdve egész munkaerejét le-
köti.

Az országgyűlés a nyár derekáig

együtt volt, hogy az állami költség-
vetést, az ujoncjavaslatokat és egy-két
égetően sürgős más törvényjavaslatot
elintézzék. A delegációk egybehívását
ez őszön túl halasztani nem lehetett.
Mert a közös ügyek terén a költség-
vetés nélkül való állapot még húzó-
dott s legalább az esztendő lejártá előtt
kötelessége volt gondoskodni a kor-
mánynak, hogy az alkotmányos el-
lenőrzésre hivatott országos bizottság
a közösügyi hűdzse elintézésére ösz-
szeüljön. A delegációk ülésezése ez
évben történetesen az osztrák fővá-
rosba esett s a képviselőház negyven
tagjának, köztük a vezéreknek sezen-
felül a parlament vezetésére hivatott
kormányelnöknek távollétében a Ház
nem tanácskozhatott.

Igy történt azután, hogy a képví-
selőház, a jelenlegi kormányra örök-
ségképen átszarmasztalott, fejtetőre áll-
ított szituáció folytán, csak a delegá-
ciós ülésszak után, november közepén
ülhet össze.

A kormány addig is mindentmeg-
tesz, hogy a parlament küszöbön álló
ülésezését kellőleg előkészítse. Az 1911.
évre szóló állami költségvetés elő-
irányzata a képviselőház legköze-
lebbi munkájának lesz anyaga. A
pénzügyi bizottság mielőbb tárgyal-
ni fogja, hogy az egybeülő képví-
selőház plenáris tárgyalására készen
álljon.

A kormány ezenközben serényen
dolgozik, hogy az őszi ülésszaknak
egy másik, nem kevésbé sürgős és

jelentős munkaanyaga az előkészítés
stádiumán átmenjen és parlamenti tár-
gyalásra elkészüljön. Az Osztrák-Ma-
gyar Bank szabadalmának megújítá-
sára vonatkozó megállapításra célo-
zunk, amelylyel egyidejűleg a köte-
lező aranyfizetés problémája is napi-
rendre került s a két állam kormá-
nyai között beható tanácskozásoknak
tárgya. Alapos a remény, hogy ennek
a kérdésnek kedvező megoldása mel-
lett a két kormány mielőbb tisztába
jön egymás között a jegybankkal
az új szabadalom tekintetében s így a
magyar kormány a bankszabadalom
megújítását a vonatkozó törvényjavas-
latát az egybeülő parlament elébe fogja
terjeszthetni.

A delegációs ülésszak befejeztével
a normális, törvényes állapot az ál-
lamigazgatás minden terén helyre lesz
állítva s a parlament egybeül, hogy
alkotmányos kötelessége szerint most
már örökdjék rajta, hogy az eksz-
leksznek hasonló labirintusa az or-
szágot haladásában ne akadályozza,
amint az a siralmas koalíciós korszak
végén történt. Azoknak a krokodilus-
könyei azonban, akik most a parla-
ment hosszú szünetelésén siránkozo-
nak s ezért a felelősséget a Hédervá-
ry-kormány nyakába varrják, min-
ket meg nem hatnak. Eppen ők nem
dolgoztak akkor sem, amikor a né-
hai parlamentben együtt voltak. És
ez okból gyanus jelenlegi munkabuz-
galmuk is.

Aki az arcát keresi.

Irta: Lőrinczy György.

A szomszéd szoba ajtaján, az aranyszegésű
fekete drapéria omlatag szárnyai között halovány-
sárgás fényt pislogtak át a nagy viaszgyertyák,
melyeket a Dághy Albert ravatala körül fölgyuj-
tottak. Betlér, kos futólag odapillantott, de miha-
mar félrefordította a fejét és lehajolt, hogy szinelt
szomorúsággal, de igazi gyöngédséggel megcsó-
kolja a fehér kis kezét, amit a szép özvegy felője
nyújtott.

— Ilus, kérdeste, szenved?

A szép asszony nagy, két ragyogó fekete sze-
mével a férfira nézett. Nyíltan, őszintén s azzal a
meleg egykedvűséggel, aminek az értelmét soha,
senkisé tudná kitalálni. Tiszta, leányos tekintete
teljesen megzavarta Betlér.

— Miért hazudjam? Nem. Nem szenvedek.
Semmi fájdalmat sem érzek. Csak lehangelő bu-
songás fog el. Hiszen, tudja: a halál! A férjem
volt. Szeretett. Igen, nagyon, nagyon szeretett...

— Szerette! — vágott közbe indulatosan a
férfi. — Hát az már jogot is ad? Hát én nem
szerettem? A kérdés az, Ilus, hogy szerzett-e
annyi boldogságot magának, amennyit elrabolt?...
Magától... és — tőlem.

Az asszony elmélázott.

— Különbö, mit beszélünk erről, amiben
ugysem érthetjük meg egymást. Nézzé, Akos, iga-

zán fölölegetes ezt feszegetnünk. Beszéljünk inkább
arról, amiért kértem, hogy látogasson meg. Hi-
szen annyiszor mondta, hogy ha valamikor igazi
bizalmas jóbaráttra lenne szükségem, akinek olyat
kell mondanom, amit senki másnak el nem mond-
hatok, gondoljak magára...

— Igen, — szölt szárazon a férfi. — Itt va-
gyok. Parancsoljon.

— Nem, nem, — tiltakozott az asszony. —
Ha ilyen hangon szól, akkor ne is folytassuk.

Betlér Ákos szerelmesebb volt, mint valaha.
Megijedt.

— Hát csak beszéljen, Ilus, — kérte enge-
seltően. — Hiszen, látja, figyelembe kellene vennie,
hogy nem lehet oly hamar felejteni! Az emlékeim
még nagyon is elevenek. Nem osodálhatja, ha a
keserűség erőt vesz rajtam!

A lelkükre szállt az elhibázott élet minden
mérgező érzése, amiből a hulla felé, a szomszéd
szobába gyűlölet áradt. Együtt, közösen érezték,
bár sohasem szóltak róla, hogy boldogtalanságuk-
nak az az ember volt az okozója, aki a gazdag-
ság csábító pompájával az egyiknek a lelkét meg-
ejtette, a másikat kirabolta. Ilus minden erejét ösz-
szeszedte, hogy megindulását és gyöngédségét elpa-
lástolja.

— Köszönöm Ákos, most már megtaláltam
magát megint. A maga neoszületes szívet, mely min-
dent megbocsát, mindent elfelejt. Nekem...

Betlér szomorúan mosolygott.

— Meg, Ilus, megbocsátok. De felejteni...

— kis Ilus! ...

A régen hallott kedveskedő sóhajtásra az

asszony elkomolyodott. Nem mert a férfire nézni.
— Arról van szó, — törte meg a csendet
hosszu hallgatás után, — hogy annak a szegény
embernek az utolsó, az egyetlen kívánságát tel-
jesítem. Az utolsó. A halott kívánságát csak
nem tagadhatom meg! Ugy-e?

— Persze, hagyta rá Betlér szórakozottan.

— De oly különös, olyan bizarr, hogy
csaknem röstellem. Az egész éjjel ezen töpren-
kedtem. Hogy épen magának kell ezt elmon-
danom!

— Olyan nagy dolog?

— Nem nagy, de izgató, rondkivül. Van
benn valami, ami nyugtalanít. Hiszen tudja, hogy
ezt az embert sohasem szerettem.

Betlérnek az ajkára keserű guny siklott.

— Nem szerettem, mégis az övé lett. Engem
szeretett, s mégsem lett az enyém! Vallja meg
Ilus, hogy ezt csakugyan nem könnyű meg-
érteni.

Az asszony boszusan rázogatta szép fe-
jét. Haragot szinelt, ne hogy sirva kelljen
fakadnia.

— Ejh, megint! Már megint! Mintha csak
irigyelné, hogy nem szenvedek! Mintha csak
naga akarná, hogy fájjon! Pedig, hiszen fáj már.
Nem az a halál, hanem az élet.

Győzött a koalíció.

— A horvátországi választások. —

Távirati tudósítás.

Arad, október 28.

Zágrábból jelentik: A horvát választások eredménye a következő:

Megválasztottak:

33 koalíciót, 14 bán pártit, 12 Frank-pártit, 8 Starcevic-pártit, 6 parasztpártit, 1 radikalist.

Egész Horvátország lázban van. Ma kezdtek meg az általános választásokat — most először az új választási törvény alapján. Eppen ez a körülmény az oka, hogy a horvát közvélemény jóformán teljesen tájékozatlanul áll a választások eredményét illetően. Senki sem tudja megmondani, hogy az a 63.805 új választó, amennyivel több a törvény alapján ma az urnák elé járult, milyenné fogja a szabor képét formálni. Az az egy bizonyos csak, hogy a parasztpártnak az új rend meg fog szerezni egy pár mandátumot s ezt is a keresztény-szocialista Frank-párt kárára. Ki nyeri el a többséget? Ez a kérdés izgat ma mindenkit Horvátországban. Egy pártönkivüli horvát politikus, aki igen jól ismeri a horvát pártok belső hangulatát, így látja a választás első napja után alakuló helyzetet:

A bán pártja.

— A horvát önálló új pártnak legalább 20 tagja a bán embere; ezek nem fognak ellene harcolni, mert meggyőződésük, hogy Tomasics liberális bántása csak eredményeket hozhat Horvátországnak. A pártönkivülieknek, kik mind a bán feltétlen hívei, legalább 18 embere fog mandátumhoz jutni. A parasztpárt — bár ellenzéki — legalább 6 mandátummal a bánnal fog menni, amint ezt már most kiolvashatni a pártlap vezércikkeiből. Azután itt van még a 6 főispán és a 10 virilista, akik mind a bán hívei.

A helyzet tehát az:

20 koalíció
18 pártönkivüli
6 parasztpárti
10 virilista

tehát 60 szavazat támogatja a bán politikáját.

A bán környezetében azt hiszik, hogy Tomasics hívei legalább 30 mandátumhoz jutnak.

A választási aktus egész Horvát-Szlavonországban és a várom zágrábi kerületben is reggel 8 órakor kezdődött és d. u. 4 órakor ért véget.

A pártok statisztikája.

A ma reggel nyolc órakor kezdődött általános választáson tíz párt vette fel egymással a harcot. A nyolcvannyaló kerületben (Fiume két kerülete nincs beleszámítva) összesen kétszáznegyvennyolc jelölt lépett fel, akik pártállás szerint így oszlanak meg:

Állítottak:

Pártönkivüliek (a kormány hívei)	56 kerületben 51 jelöltet
Keresztényszocialisták (eddig Frank-párt és klerikális párt)	51 " 50 "
Koalíció horvát önálló új párt	45 " 43 "
Paraszt párt	33 " 30 "
Starcevic párt	32 " 25 "
Szerb önálló párt (új pártal állanak koalícióban)	22 " 22 "
Szociáldemokraták	21 " 6 "
Szerb radikális párt	14 " 13 "
Pártönkivüliek	5 " 6 "
Pártönkivüliek (a koalíció támogató-sával)	3 " 2 "

A pótválasztások holnapután, esetleg hétfőn lesznek. Zágráb első kerületében Tomasics bánt, második kerületében Kulmer Frigyes bárót, a harmadik kerületben Krusztie ker. szocialistát választották meg.

A választások eredménye.

Zágrábból jelentik: A mai képviselőválasztásokon

egyhangilag megválasztottak

a következők:

Vojnics: Mustyevics Vazul, koalíció.
Bukkari: Barcsics Erzsébet, koalíció.
Dalnice: Supiló Ferenc, pártönkivüli ellenzék.
Ludberg: Radics István, parasztpárti.
Vukovár: Palecek dr., koalíció.
Károlyváros: Lukinics Erzsébet, koalíció.

Korenica: Pribicevics Szvetozár, koalíció.
Vrbosko: Magdics Péter, koalíció.

Küldelem után megválasztottak:

Dugoszelo: Krvoj keresztényszocialista.
Svet Ivan-Zelina: Starcevic Mile, a Starcevic párt elnöke.

Velikagerica: Radics dr., a parasztpárt elnöke. Suszek: Tuskán Gergely, a koalíció elnöke. Selce: Mazuranics Bohuszláv. Dragancics: Pázmán dr. Pisarovina: Kufirin, Starcevic-párti. Zimony: Chavrak Levin dr. bányahelyettes. Ogutin: Nikolics volt bányahelyettes. Zengg: Vlahovics keresztény-szocialista. Blaski: Medakovics Bogdán önálló szerb párti, a tartománygyűlés volt elnöke. Petrinja: Mazura L. koalíció. Krapina: Cerovác István koalíció. Novimarov: Horváth dr. keresztényszocialista. Belovar: Supionac parasztpárti. Caarma: Leberkovics parasztpárti. Kőrös: Frank József dr. keresztény-szocialista. Koprivnica: Zagorac István Starcevic párti. Ujgradiska: Pomper dr. parasztpárti. Verőce: Jemerzics keresztény-szocialista.

A készfizetések. Budapestről jelentik: Lukács László pénzügyminiszter ma délelőtt a pénzügyminisztériumba való megérkezése után azonnal fogadta Teleszky János államtitkárt, aki több óra hosszat tartó jelentést tett a szakelőadónak a készfizetések tárgyában folytatott legutóbbi tanácskozásáról.

Budapestről jelentik: Politikai körökben az hírlik, hogy a magyar kormány a készfizetések kérdésében nem akar engedni s ha meg egyezés nem jön létre, a kormány beadja lemondását. Remélni lehet azonban, hogy az egyetértés létre fog jönni, mert mindkét országban el akarják kerülni a válságot.

Minisztertanács. Budapestről jelentik: A mai minisztertanácsban, amely este hét órától kilencig tartott, Lukács László pénzügyminiszter jelentést tett a magyar és osztrák szakreferenseknek a készfizetések ügyében folytatott tanácskozásairól. Miután a tanácskozások eredmény nélkül végződtek, a kormány elhatározta, hogy most már a magyar miniszterelnök lépjen érintkezésbe az osztrák miniszterelnökkel.

— Nem szólok már semmit se.

— Mikor már haldokolt, szüntelenül csak arra az egyre kért, hogy ne engedjem a szemét lefogni, maradjon az nyitva. Meg kellett neki azt ígérnem. S úgy van most is, ahogy a halál érte. Rám merészelve, mintha azt várná, hogy megtegyem amit kívánt.

— Mit?

Ilus lesütötte a szemét.

— Egy tekintetet, egy sóhajzást, az arcom egy olyan kifejezését, amit ő csak egyetlenegyszer látott, de sohasem felejtett el. Igen. Három évi házasságunk alatt egyetlenegyszer történt, hogy úgy néztem rá, azzal a szemmel, azzal a sóvár vágygal, amit leánykoromban annak szántam, aki szerelmével a karja közé zár, s akinek a karja közé magam is szerelemmel omlok. Akkor az egyszerű is mára gondoltam, mást láttam, de ő ezt nem is sejtette. Szerelmi koldulásai, az emlékeim és vágyaim, melyek megfultak bennem, mielőtt beteljesülhettek volna, érthetetlen zürzavarrá lettek a lelkemben és ez a gyötrelmes zavar fölízgatott. Nem tudom, milyen lehettem, de ő azt mondta, hogy kinyílt ajkamon a mámor liheg, a szememben epedő vágy lobog s az arcomon a szerelemben megdicsőültek fonságos alétsága ragyog... A halálos ágyán azt ígértem, hogy a koporsójában áttelelem majd és még egyszer, utoljára, bucsuzásul úgy nézek rá. Hogy merev szemére ez a kép rajzolódjék, mint a fotográf üvegére és magával vihesse azt az örökkévalóság vándorutjára.

Betlér a verejtékes homlokát törülgette.

— De hiszen ez örökség!

— Lehet. Vagy lehet, hogy csak babona. De meg kell tennem. És azért kértem magát, Ákos. Mert azt csak maga mondhatja meg, hogy az e az az arc. Hogy úgy nézek-e rá? Hogy megtartottam-e a halottal szemben, amit az élőknek ígértem.

— Engem! Éppen engem! — tört ki a férfi indulatosan. — Éppen én lássam magát, Ilus, a szerelem lázában, amit egy másik férfi szított föl...

— Ugyan, Ákos! Egy halott!

— De az a halott — élt! És már érezte azt a gyönyört, ami a szerelem örök jogán egyedül engem illetett volna. É most még halálában is visszatér, hogy engem megraboljon. Pokoli gondolat! Hogy magával vigye s végighurcolja a Végtelenségben, az én szenvedésem, vesztésem bizonyítékát. Hogy éppen úgy nézett ő rá is, mint egyszer én rá, akkor, azon az egyetlen estén, a barzói erdőben. Emlékezik?

— Oh igen, Ilus emlékezett. Sőt egészen bizonyosan tudta, hogy az, ami a férfit fölízgatta, csakugyan igaz. Az az arc, amit a halott kívánt tőle, az éppen ugyanaz, ami a Betlér emlékében él. Szóltan hallgatásba merültek. Az eszük a barzói erdőben járt, az első csók, az első szerelmi föllobbanás felejthetetlen emléken. Nem mertek egymásra nézni. Ilus a férfinek nyújtotta kis fehér kezét.

— Megteszi? — kérdezte susogva. — Hiszen csak nem lesz féltékeny — egy halottra! Vagy sajnálja, hogy elbocsúzom tőle?

Betlér Ákos ingadozott. Tűzek emléke sugárzott vissza rája a múltból. Mindaz, ami fiatal, naiv

szívét ehhez a szöke kis talányhoz forrasztotta, akire eddig mindig az első szerelem makacs rájongásával gondolt. Még akkor is, azután is, mikor a másé lett. A képét, a mosolyát és pajkoságát, csengő kacagását és a szeme ragyogását úgy őrizte meg, ahogy akkor látta, mikor még tiszta volt. S most, a boldog boldogtalanság gyötrelmesen édes bizonyossága nagy és megdöbbentően kétségbe zavarodott. Kinos elégtétellek látta, hogy az asszony ilyen hazug helyzetbe sodródott, amelyben a saját maga arcát nem tudja megtalálni és nála keresi... Visszont Ilus, a kis Ilus madonna alakja egyszerre eltűnt a lelke elől s arra, aki a helyére állott, csak közömbösen nézett. Eltorzult asszonyi alakot látott, aki, mint a mouche volant, fölzáll és lehull előtte, itt, az élet és a halál tétova meggyén.

— Kérem, Ilus, — szólt hosszú habozás után. — A halál mégis a legkomolyabb dolgok közül való. Sőt, talán az egyetlen igazán, abszolút őszinte a világon...

Az asszony tüstént észrevette a gyanakvást a férfi szemében és fölízgatódott.

— Milyen bölcsek! Ha az életet is ilyen lelkiismeretesen fontolgatnák!

— Ejh! — felelt Betlér. — Tegye meg, ha jónak látja. Itt vagyok. Gyereünk.

S a halottas szoba felé indultak. Széjjel tárták a nehéz fekete függöny szárnyait és beléptek a sötét szobába. Epen szembe álltak a ravattal, amelyről a Dághy Albert nyitott szeme egyenest rájuk meredt. Hidegen, egykedvűen, vagy mintha a másvilágról fagyosan azt kérdeznék:

Hivatalos vizsgálat a Dobiaschi-gyárban.

— A katasztrófa okai. — Senki sem felelős. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 28.

A Dobiaschi és Dörner testvérek halok-szylin és robbantószer gyárában történt szerencsétlenség áldozatainak állapota a mai nap nem rosszabbodott. Állapotuk súlyos ugyan, de ha komplikációk nem lépnek közbe, az orvosi tudomány megmentheti őket.

Ma a hatóság képviselői jártak a robbanás színhelyén és a szakértőkkel egyetemben helyszíni szemlét tartottak. A törvény által minden balesetnél előírt vizsgálat is megindult. A szakértők véleménye az, hogy sem gondatlanság, sem szándékosság nem játszottak közre, hanem a szerencsétlen véletlen, néhány porszemnek vagy más idegen testnek a puskaforrával történt keveredése okozta a robbanást. Ugyanilyen értelemben tette meg másodszor is vallomását ma Szmuty Lajosné, a robbanás egyik áldozata, akit férje tegnap este elvitt a kórházból és lakásán ápolja.

A rendőrhatalmági szemlén Greén Nándor főkapitány, Szepekovszky Teofil rendőrhadnagy, Stengl Arnold királyi iparfelügyelő vettek részt, míg Virágh Lajos főmérnök írásban nyújtotta be véleményét. A bizottság a robbanás helyét, a gyár többi helyiségét alaposan megvizsgálta és úgy találta, hogy azokat az óvintézkedéseket, melyeket a rendőrség 1896-ban a gyár részére előírt mind betartják. A vizsgálat alkalmával alaposan megvizsgálták azt a patronsajtoló gépet is, melynél tegnap a tűz keletkezett és úgy találták, hogy azon olyan szerkezeti hiba nincs, ami a robbanás keletkezését lehetővé tette volna.

A bizottság véleményét a következőkép foglalta írásba:

Hivatalos vizsgálat.

Dobiaschi J. és Dörner testvérek halok-szylin és robbantóanyag gyártelepén a robbantó tölténysajtoló épületben folyó évi október hó 27-én d. u. 3¹/₂ órakor eddig meg nem állapítható okból robbanás történt, amely alkalommal az ottan alkalmazott Szmuty Lajosné és Tisch-

ler Györgyné súlyos sérüléseket szenvedtek, Tischler Györgynének ott semmi teendője nem volt.

Az épület különálló, más épületektől mintegy 15–20 lépésnyi távolságban van, téglából épült, könnyű fedélszerkezettel, kifelé nyíló ajtóval, mely állandóan nyitva van és két befelé működő ablakkal van ellátva. Az épületben van elhelyezve az áttétellel hajtott sajtoló gép amely a robbantó töltényeket készíti.

A gép mellett Szmuty Lajosné egyedül dolgozott folytonosan, a gép üzembe helyezése vagyis 1906. év óta. A gép kezelése körül képzettséggel és gyakorlattal bír. Ezen épületet, valamint a töltényszerítő gépet 1906. évben hatósági engedéllyel létesítették és azon idő óta lényegesebb átalakítások, módosítások, javítások nem történtek.

A robbantó töltények készítése következőkép történik:

A munkára előkészített géphez, a már más helyiségben előre elkészített anyagot (robbantó port) Szmuty Lajosné egy fedéllel ellátott, 6–8 kilogramnyi tartalmu bádogedényben viszi a töltényszerítő helyiségbe és az egészet beönti a gép garatjába. A gép az anyagot automatice adagolja, hogy azután a kész töltény mint önálló, szilárd forma jöjjön ki. Ezt a gép önműködőleg, a sajtolás helyétől előre tolja, a honnan a munkásné kézzel összeszedi az így elkészített anyagot, deszkára helyezi és ezután a gépet leállítja. A deszkára helyezett kész anyagot száraz időben a szabadban, ellenesetben a szárító helyiségben helyezi el.

A sajtoló gépen — a mennyiben az adagoló külső szélé, a hüvelyekből még teljesen ki nem került töltényeket túl nagy mozgása következtében összezsugorította, javítást tett szükségessé, aminek következtében f. évi október 27-én délelőtti javítás történt, vagyis a gépen használt egyensúly újabb beállítása mellett, a túl nagy löket a rendes mértékre megrövidítették. A munka azonban a javítás után zavartalanul folytatódott a robbanás bekövetkeztéig.

A szemle során meg lett állapítva, hogy a rendőrkapitányi hivatal mint iparhatóság által 7267/1896. szám alatt kiadott szabályokat betartották, továbbá, hogy a robbanás következtében szintén megsérült Tischler Györgynének a töltényszerítő épületnél semmi keresni valója nem volt, működése köréhez nem tartozott a jelzett épület és az ott teljesített munka.

A sérülések előidézésében gondatlanság vagy mulasztás senkit sem látszik terhelni és ennek legvalószínűbb oka véletlen szerencsétlenség. A robbanás pillanatában a robbanás helyén vagy annak közelében senki sem tartózkodott.

Szakértői vélemény.

Stengl Andor kir. iparfelügyelő a gépet megvizsgálván, az ugyanazt eszközölt Virágh Lajos főmérnökkel egybehangzóan szakvéleményüket a következőkben nyilvánítják:

A töltényszerítő gépet alaposan megvizsgálva megállapítottuk, hogy az állapotára és üzemképességére nézve kifogástalan és jó karban volt, megállapítottuk egyben, hogy a töltényszerítő gépben alkalmazott és használt nyomórudak a hüvelyben nem szorultak, mely körülmény a balesetet előidézhette volna. Minél fogva ama határozott feltevésre jutottunk, hogy a robbanó és sajtolandó anyag közé annak szállítása, illetve kezelése körül véletlenségből idegen anyag (homok, kavics, habarcs stb.) juthatott. Ezen idegen anyag valószínűleg a nyomórud és hüvely közti részbe a robbanó anyaggal együtt kerülve, ott surlódva szikra avagy hőképződés folytán a sajtoló anyagot robbanásba hozta.

Az a körülmény, hogy a szerencsétlenül járt Szmuty Lajosné az állandóan nyitva tartott ajtón menekülni nem volt képes, annak tulajdonítható, hogy a gép mellett foglalkozkodva, az ajtó felé eső deszkán elhelyezett és ott összegyűlt kész töltények szuro láng kíséretében — ami a falon is észlelhető — szintén felrobbantak, más menekvési út, mint az ajtóval szemben levő ablak, nem volt.

Gondatlanság és mulasztás kizártnak tekinthető és tiszta véletlenségnak tulajdonítható az eset. Mindazonáltal intézkedés fog tétetni az iparhatóság útján, hogy a jövőben az ily véletlen esetek is lehetőleg elkerültesse.

A sebesültek újabb vallomása.

Lapunk mai számában már ismertettük a kórházban kihallgatott szerencsétlen áldozatok első kihallgatásának eredményét.

A rendőrség ma újból kihallgatta mindkettőjüket. Tischler Györgyné azt mondta vallomásában, hogy a gép löportartó ládikája volt elromolva és egy előtte ismeretlen gépalkat rész gyakorolt nyomást a ládikában lévő száraz lőporra és így keletkezett a tűz. Arra nézve nem akart felvilágosítást adni, hogy miért ment abba a helyiségbe, ahol semmi keresni valója nem volt.

Következőkép vallott Szmuty Lajosné, ma délután történt kihallgatása alkalmából:

Folyó évi október hó 27-én délután 4 óra tájban a Dobiaschi és Dörner-féle robbantó-gyárban a patron présteremben egyedül foglalkoztam töltényszerítéssel, a másik szobában Vékony Julis porrakással foglalkozott. A fentjelzett időben Vékony Julis hozzám jött és azt panaszkolta, hogy egy másik lány csuporlopással gyanúsította meg. Beszélgetés közben felkértem őt, hogy a munkámhoz szükséges apró deszkákat hozza el nekem. Megjegyzem, hogy neki az én munkámnál semmi dolga nem volt, oda őt nem rendelte ki senki, hozzám ő csak beszélgetés és munkámban való önkéntes segítségért jött. A gépet, melynél én dolgoztam, október hó 27-én reggel javították ki és hozták teljesen rendbe, úgy, hogy az a robbanás előtt kifogástalanul működött. Én a robbanás előtt két patronot csináltam, épen a harmadik patron készítéséhez fogtam, midőn egyszerre a gépben lévő lőpor felrobbant. Én a robbanástól elvakulva az ajtóhoz igyekeztem, de azt a fojtó füstben nem is találtam meg. Az ablakhoz rohantam, azt kezemmel beütve, azon keresztül ugrottam ki a szabadba. A töltényszerítés állandó, rendes foglalkozásom volt. Engem az elővigyázati rendszabályokra kioktattak, én azokat be is tartottam, ruházatom a munkához előírt kék, hosszú vászon kabát, lábamon bőrtalpu bocskor és nem nemez cipő volt. Arovédő restélyt nem kaptam munkámhoz, mert azt egy munkaosztályban sem használták. A gummi szőnyeg benedvesítve nem volt, csakis nyáron szokták nedvesen tartani, télen ellenben állandóan száraz. Vizeskád a munkahelyiségben elhelyezve nem volt, azok a műhely előtt vannak felállítva és azok felhasználására ki lettem oktatva.

Az általam végzett munkát már három éve teljesítem, teljesen szakképzettnek tartom magam. A gép, melynél dolgoztam, az utóbbi napokban nem működött egészen jól. A töltés kissé előre jött, de ezt azonban Assael nevű gépész és Pollacsek Ferenc nevű ispán tökéletesen helyreállították, úgy, hogy a töltő gép folyó hó 27-ikén reggel kifogástalanul működött.

Mi idézhette elő a balesetet, nem tudom, én sem gondatlansággal, sem szándékossággal nem vádolhatok senkit.

Az ellenőrzés a gyárvezetőség és a mun-

kafelügyelőség részéről szakadatlan és szigorú ügy, hogy azokat a balesetért okolni nem lehet.

A robbanás alkalmával az állandóan nyitva levő ajtót azért nem találtam meg, mert a robbanó por szemembe vágódott és attól elvakultam, az ablakra is csak véletlenül akadtam rá. Vádat senki ellen nem emelek, a balesetért senkit nem okolok.

A kerületi betegsegélyző pénztár is megtartotta a baleset vizsgálatot.

A rendőrség az iratokat hivatalból teszi át a bírósághoz.

Nyolc napi fogház királlysértésért.

— Nagy György dr. elítéltetése. —

Távirati tudósítás.

Arad, október 28

Nagy György dr., a volt országgyűlés egyik leghangosabb tagja állt ma királlysértéssel vádolva a budapesti törvényszék előtt. Nagy György dr., miután a székek helyére lettek hozva, jelenleg Hódmezővásárhelyen telepedett le s itt ügyvédkedik.

(A vád.)

A királlysértési perben a vádirat a következőkben adja elő a tényállást:

Nagy György szabadlában lévő, volt országgyűlési képviselőt a btk. 140. §. szerint minősülő, a király megsértésének vétsége címén azzal vádolom, hogy az egyetemi és főiskolai ifjúság 1910. évi január hó 24. napján Budapesten, IV. kerület, Irányi utca 17. sz. a. levő belvárosi Saskör helyiségeiben, a következőket mondotta:

„Bizonyos, hogy a magyar alkotmány épületébe ismét császári gazemberek törtek be. Seholy a világtörténelemben nem volt példa arra, hogy ilyen királyhűséggel megáldott nemzetet ily gazul bántak volna négyszáz évig, mint velünk. Mi mint nemzet, elveszünk valahogy, de nagyon csuf, viccelapba való figura a nemzet nélkül való uralkodó.

En többször megírtam, lehet, hogy a rendőrség küldötte talán nem olvasta, hogy mi már független állam voltunk, amikor a Habsburgok ősei még kecskéket legeltettek.

A fejedelmi hála ezen sötét gazemberek nyakunkra kerg tése volt. Ezt bizonyára szintén nem olvashatta a rendőrhatalóság képviselője az újságokban, de később talán elolvashatja, hogy amikor a képviselőház helyiségeiben megláttam Héderváryt, ezt a szálnalmasan reszkető dadogó embert, hát azt mondom, nem volt-e okosabb cselédjé a császárnak? Hisz ez éppen olyan buta, mint a gazdája. Diósóságnak kell tartani a letartóztatást. Nekem, noha az elmúlt időkben kilenc-tíz királlysértő cikket jelent meg, fájdalom, nem történt semmi komolyabb bajom, noha nagy diósóságnak tartottam volna, ha az igazság megírásáért, vagy kimondásáért szenvednem is kellett volna.

A királlysértési pert ma tárgyalta Szepessy tanácsa.

A tárgyaláson a közvédat Keserű dr. ügyész képviseli.

(Császár és király.)

Nagy György dr. kijelentette a tárgyaláson, hogy nem érzi bűnösnek magát.

Elnök: Kíván bővebben nyilatkozni? Így beszélt ön szóról-szóra?

Vádlott: Lehet. Sőt valószínű. Én egy szót se vonok vissza abból, amit mondtam és pedig ha így mondtam, akkor az a legbelsőbb meggyőződésemm volt. Január 10 én mutatkoztam be Khuen kabinetjébe. Este az ifjúság gyűlést tartott, amelyre meghívtak engem is, mint képviselőt,

hogy tartsak beszédet a gyűlésen. Mikor Khuen bejött a Házba, odakiáltottam:

— Az ur ép oly buta, mint a gazdája, aki ideküldte.

A királyt én is tiszteltem, de azt senki elő nem írja, hogy én az osztrák császárt is tiszteljem. A királyt pedig én meg nem sértettem. Olyan törvény nincs, amely megtiltja, hogy egy idegen állam fejedelmét meg ne lehessen kritizálni. Én csak az osztrák császárról beszéltem. A kecskepásztorok tisztességes foglalkozás. Hisz Belgrádban történelmi ereklyeképp becsülik azt a oszmán, a nit Karagyoryevics egyik őse varrt. Fájdalom, az osztrák császár, ha arról van szó, hogy az ország kíván valamit, hallgat és elzárkózik minden engedelmény elől.

Én nem vagyok köteles tisztelni az osztrák császárt. A magam republikánus meggyőződésért nem áldozom fel. Egy idegen állam, idegen uralkodóját jogom van megkritizálni. Én bizonyítom, hogy mint meghívott képviselő vettem ott részt s amit ott mondtam, azért véd az immunitás. Nem akarok kibujni a felelősség alól, de tény, hogy a gyűlésen nem mint magánember, hanem mint képviselő beszéltem.

(Gabányi kiutasítása.)

A bíróság elrendelte Nagy György dr.-nak a Sas-körben tartott beszédének felolvasását. Felolvasás közben az elnök a közbeszóló Gabányi Miklós volt országgyűlési képviselőt, aki a hallgatóság padjáról azt kiáltotta közbe: „Ugy van!” — a tereméből kitiltotta.

Ezután a tanúk kihallgatására került a sor.

(A tanúk.)

Szepcsey Mihály szigorló orvos, az Országos Kossuth-szövetség elnöke, a népgyűlés rendezője, elmondja, hogy a gyűlésre Nagy Györgyöt mint képviselőt hívták meg. A gyűlés elője az volt, hogy a Justh pártot és a Kossuth-pártot egyesítsék.

Vágner Károly ügyvédjelölt kijelenti, hogy a Justh-párttól nyomtatékosan kérték Nagy György megjelenését.

Szirmay Ardor rendőrtanácsos úgy emlékszik, hogy Nagy György az osztrák császárról beszélt.

Miután sem az ügyész, sem Nagy György nem kívánták a többi tanúk kihallgatását, következtek a perbeszéd.

(Akkor az ügyészszel.)

Keserű ügyész kezdte meg vádbeszédét. Nagy György — ugymond — kibuvót keres és talál abban, hogy ő képviselői minőségében mondta el beszédét és így immunitás védi.

Nagy György indulatosan közbeszól:

— Én nem keresek kibuvót!

Az ügyész: Nagy György gyerekes és nevetséges mentésekhez fordult. Ismétlem: ki akart bujni.

Nagy György: Kérdezze meg a gazdáját, az igazságügyi minisztert, hogy ki akartam-e bujni. Hiszen csak egy szavamba került volna, hogy a király 80 ik születésnapja alkalmával elejtse ellenem a vádat.

Elnök rendreutasítja a vádlottat.

Nagy György: Tisztelettel tudomásul veszem.

Az ügyész folytatja beszédét. Kétségtelennek mondja, hogy Nagy György a magyar királyt, nem pedig az osztrák császárt sértette meg. Hiszen nem az osztrák császár küldi a miniszterelnököt, hanem a magyar király nevezi azt ki.

Enyhítő körülményt sem lát fenforogni, sőt súlyosbító körülménynek tudja be a vádlott rovtott múltját.

A vádlott: Kérem az elnök urat, védje meg a becsületemet. Azért, mert vádlott vagyok, az ügyész ur nem beszélhet rólam ilyen hangon.

Az ügyész: Súlyosbító körülmény még az is, hogy népes ifjúsági gyűlésen történtek a súlyos sértések. Kéri a vádlott elítélését.

Az elnök ekkor szünetet adott. Ezalatt Nagy György Baboczay Sándor dr. ügyvéd és Kun Béla dr. képviselő utján provokálni akarta az ügyészt. A két megbízott kijelentette, hogy nem kérhetnek elégtételt, mert az ügyész hivatalos működése közben járt el, hajlandók azonban jegyzőkönyvet adni. Nagy ezzel meg is elégedett.

(Az immunitás köpönyege.)

Ezután a vádlott kezdett beszélni. Ujból hangsúlyozta, hogy nem akart kibujni, azonban mint képviselőt hívták meg a gyűlésre, mint képviselő beszélt és így immunitás védi. Tanulmányoztam — ugymond — az osztrák judikatúrát és mondhatom, hogy ha az osztrák császári ügyész ennyire megvédné azt, aki a magyar királyt sérti, akkor az ilyen büntetőjogi Gotterhalte, mint a melyet az ügyész ur itt elzengelt...

Elnök: Kérem, ez nem idevaló.

Vádlott kéri kimondani, hogy az immunitás védi.

Az ügyész visszautasítja azt, hogy ő becsületében akarta volna Nagy Györgyöt megtámadni.

A bíróság félórai tanácskozás után Nagy Györgyöt királlysértés vétségében bűnösnek találta és nyolc napi fogházra ítélte. A hivatalvesztés kimondását mellőzte. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, Nagy György felebbezett.

A bíróság ítélete a büntetőtörvénykönyv 140. szakaszába ütköző és annak első bekezdése szerint minősülő királlysértés miatt mondta bűnösnek Nagy Györgyöt, az inkriminált beszéd következő kifejezéseiért:

„A magyar alkotmány épületébe ismét császári gazemberek törtek...” „A fejedelem, hála a sötét gazembereknek, nyakunkra kergtetett olyan embereket...” — „ez éppen olyan buta, mint a gazdája...”

Az ítélet megokolása továbbá azt mondja, hogy a bíróság nem fogadhatja el Nagy Györgynek azt a védekezését, hogy nem a magyar királyt, hanem az osztrák császárt támadta, mert a magyar király és az osztrák császár egy személy. Egyébként is tényként állapítható meg, hogy a beszéd nem az osztrák császár, hanem a magyar király tényét bírálta meg, amennyiben vádlott Khuen Hédervárynak miniszterelnökké való kinevezésével kapcsolatban mondotta az inkriminált kifejezéseket. A többi kifejezés miatt a bűnösség megállapítható nem volt, mert azok történelmi reflexiók, amelyek sértésnek nem minősíthetők. Mellőzni kellett vádlottnak azt az érvelését, hogy nem vonható felelősségre, mert képviselői mentelmi joga védte, mert olyan mentelmi jog, amely a képviselőt a parlamenten kívül mondott beszédeiért is védi, nincsen.

A bíróság, ítéletének kimondásánál súlyosbító körülménynek vette azt, hogy vádlott hasonló politikai cselekményért már büntetve volt; enyhítő körülménynek vették az akkori zavaros politikai viszonyokat.

Hivatalvesztésre a bíróság azért nem ítélte a vádlottat, mert méltánytalannak tartotta volna, hogy nyolc napi fogházbüntetésért egy esztendőre kenyérkeresetét elveszítsa. Az ítéletben az ügyész megnyugodott, Nagy György ellenben felebbezett.

Öngyilkos aradi uriaszszony.

— Menekülés a kínok elől. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 28

Egy harminonyolc éves aradi uriaszszony dobta el ma magától az életet. A szenvedés ellen urind, aki végzetes cselekedetének káról semmiféle irást nem hagyott hátra, hosszabb idő óta súlyos idegbajban szenvedett és ettől hozzátartozói véleménye szerint pillanatnyi elmezavarásban követte el.

A széles körben részvételt keltő öngyilkosságról tudósításunk a következő:

Ma délután fél öt óra tájban jelentették a rendőrségen, hogy Guld Emilné, az Andrányi cég főraktárosának felesége Damjanics-utcai lakásán öngyilkosságot követett el.

A rendőrség és a mentők azonnal kivonultak a helyszínre, ahol a szerencsétlen asszonyt halva találták. Felakasztotta magát az ablakfüggöny zsinórjára s mire hozzátartozói észrevették, már néhány órája halott volt. Hecht dr. rendőrorvos véleménye szerint az öngyilkosság néhány órával a felfedeztetés előtt történt s a halált fuladás idézte elő.

Az öngyilkosságot a cselédleány fedezte fel, mikor az életunt uriaszszony leánykája az iskolából hazajött. Az asszony ugyanis, mikor férje és tizennyolc éves fia, aki az Aradi Elő Takarékpénztár tisztviselője, elmentek hivatalaikba, azt mondta a cselédnek, hogy le fog feküdni. Be is ment a hálószobába és magára zárta az ajtót. Ez nem tűnt fel a cselédnek, Guldné ezt máskor is megtette.

Negyed öt órakor jött haza az iskolából Guldér kienc esztendősi kislánya, aki be akart menni anyjához a hálószobába. Az ajtót azonban zárva találta és szólítgatására se kapott feleletet. A kislány behívt a cselédet, akivel együtt a hálószoba üvegajtóján át benéztek a már sötét szobába. Szomorú látvány tárult szemük elé, úgy, hogy mindketten ijedt sikoltozással futottak ki a folyosóra. Guldné a függöny zsinórján függött mozdulatlanul. A lármájukra és zefutott házbeliek azonnal értesítettek a szerencsétlenségről a férjet és a rendőrséget.

Guld Emil hazafutott, betörte a hálószoba üvegajtóját és a köteleet levágta. A szerencsétlen asszony azonban már halott volt, úgy hogy a hamarosan megérkezett mentők se segíthettek már rajta.

A sokat szenvedett asszony öngyilkosságát minden valószínűség szerint pillanatnyi elmezavarásban követte el. Hozzátartozói állítása szerint Guldné már évek óta súlyos idegbajban szenvedett. Háziorvosa, Keppich dr. évek óta kezelte és az orvos ajánlatára minden nyáron hosszabb kúrát tartott. Így két éve hosszabb időt töltött a margittligeti szanatóriumban, az idei kúrát pedig kislányával Menyházán töltötte.

Mikor a fürdőről hazatért, láthatólag jobban érezte magát, de utóbb baja ismét elhárpított. Az utóbbi hetekben egyik nap jobban volt, másnap ismét oly rosszul lett, hogy ágyban kellett maradnia. Tegnap és ma látszólag jól érezte magát és szinte szokatlanul vigkedélyű volt. Ez a körülmény azt látszik bizonyítani, hogy tettét pillanatnyi elmezavarásban követte el.

Az uriaszszony sokat foglalkozott az öngyilkosság gondolatával, s az utóbbi időben történt öngyilkosságok hírére mindig arról beszélt, hogy milyen borzalmas lehet az embernek eldobni magától az életet. Nagyon rettezett az öngyilkosság fájdalomaitól és ez, meg mély valóságossága tartotta vissza eddig is, hogy szenved-

déseinek önkézevel véget ne vessen. Egy pillanatnyi elmezavarás után elég volt ahhoz, hogy legyőzze a félelmet és eldobja magától a kinnkel járó életet.

Az öngyilkos uriaszszonyt, aki nővére volt Faix Jacques zongoragyárosnak, férjén kívül felnőtt fia és kilenc éves kislánya siratja.

Meghalt May bácsi.

— A honvédegylet gyászja. —

Arad, október 28.

— Nagy idők tanuja...

Voltaképen May Somának, a honvédegylet derék, jókedvű jegyzőjének kellett volna ma a szerkesztőségnek bejelenteni, hogy a nagy idők tanuja, May Soma 1848-49-iki honvédfőhadnagy, szolgált az aradi 29. ik zászlóaljban, elhunyt. S ha nem volna olyan szomorúan, megváltozhatatlanul lehetetlen, hogy valaki önmagának haláláról a halál bekövetkezése után hírt adjon, hát a kötelességtudásban mindig katona May bácsi bizonyára be is jelentette volna. Időtlen idők óta, a hány negyvennyolcas honvéd az aradiak közül meghalt, mind ő parentálta el. Reszketős kezeivel is szép, gondos betűket vetett az öreg, a címet pedig az ajtóban olvasta már le:

— Egygyel kevesebb!...

Vagy, sablonosabban:

— Nagy idők tanuja...

Dehát a legjobb funerátor is elköltözik. Egy idő óta nem láttuk az öreg (de tartós életűk lehetnek a negyvennyolcasok, hogy senki se hal meg közülük) s ma az öreg halála hírére hozták. Nyolcvanhat éves korában, Kossuth-utcai magános lakásán halt meg az öreg veterán.

Végtelen sok kedély maradt benne az öregkor legvégére, s ezért nem volt tiszteletlenség, ha az emberek elévődtek vele. A régi Jópásztor-nak, a melyhez annyi daliás emlék fűződik, volt törzsvendége vacsorára az öreg. Ott volt a Kossuth-osak, Nagy Kálmánék, Schwarz Zsigárdék minden összejövetelén. A „hivatalos rész” után következett a tréfa, s közöttük a May Somával való incselkedés:

— Azzal gyanúsítanak benneteket, Számi, — mondták, — hogy negyvennyolc óta nem hogy fogynátok, de szaporodtok...

— Nyomorult rágalom...

Aztán faggatták, hogy a hadi élményeiből meséljen. Ezekről nem szólt, nem szeretett hősködni, hanem a csintalan katonakalandjairól beszélt:

— Az alezredesemnek a felesége... ha én arról mesélni akarnék! Mert más legény voltam én akkor, mint most...

A Jópásztor-celi intim jelenetnek, s az öreg iránt való gyöngéd szeretetnek maradandó emlékéül valaki megcsinálta May Soma gipszszobrát. Odaállították a sarokba, mintha örökké libicelne Nagy Kálmának, a mikor a névnapi híres felköszöntőket tartja.

De ha tréfáltak is vele, mindenki megbecsülte benne azt a jószágot, szeretetet, a mely volt bajtársai felé vonzotta. A szegénysorsú öreg honvédek minden ügyes bajos dolgát ő látta el. Minden hó elseje előtt, délután egy meghatározott kis gyülekezést lehetett látni a Városi söröcsarnok terrasza előtt. A nyugdíjas öreg honvédek vártak ott May Somára, aki a nyugdíjaik dolgát ellátta, kiosztogatta. Olyan katonásan ment ez is, akár a kaszárnyában a lényungsztás.

— Farkas Mihály közvitéz!

Reszketős kezű szalutálás, tántorgó hapták May Soma előtt:

— Jelen, főhadnagy ur!...

Meg aztán ő járt el, a mikor valamely nemzeti ünnepen megvendégelték az öreg honvédek, vagy ha valamelyik jószívű hazafi néhány üveg öreg szilvóriumot, kenyeret, szalámit, vagy egyebet juttatott a honvédeknek. Minden télen — ép ilyen tájban — ő hozta be az „Utolsó kérdés”-t, amely melankolikus fogalmazványnak az volt a tartalma, hogy az öreg honvédeknek télire tüzelőt, meleg ruhát adjon a közönség, hiszen ezután ugyanis alig adhat valamit a szabadságharc katonáinak... És más ügyekben is tett-veit a bajtársaknak; nagy hivatal a honvédegylet jegyzőjéé, ha mindjárt nem is jár fizetség érte.

Az aradi honvédegylet vezetésében hűségese adjutáosa volt a nemrég elköltözött elnöknek, Simay Istvánnak. Mikor ebben a minőségben összehívták, azt hitték, hogy furcsaságok fognak kikerülni belőle. May Soma a jegyző, főhadnagy volt a szabadságharcban, Simay István, az elnök, csak közvitéz. Megintterpalláltak May Somát:

— Persze, az elnöknek szalutálni kell neked?

— Dehogy kell. Az más, ami negyvennyolcban vót. Most ő az elnök, hát persze, hogy neki dukál a tisztelet.

S röviddel azután, hogy az elnök az örök nyugalom hadseregébe vonult be, a hűségese jegyző utána rukkolt. Itt hagyja az öreg honvédek, akiknek koporsója után ő vezette a tördött, fehérhajú, félénk nézésű bajtársakat. Amikor megcsodálták, hogy nyolcvan esztendőn túl is milyen jó erőben volt (még röviddel ezelőtt a Magyar Franciánál viselt hivatalát is lelkiismeretesen ellátta) azt hitték, hogy az utolsó távozót is ő fogja bejelenteni, s aztán tőr ő is az emberek kikerülhetlen útjára.

S miután róla nincsen, aki az ő módja szerint pedánsul beszámoljon, az ő nekrológja is hiányos marad az egyéb adatokban, nevezetesen abban, hogy milyen, mennyi része volt a szabadságharcban. Az aradi 29-eseknél szolgált, erre emléksznék s hogy az őrmester sorból, csatamezőn lépett elő tiszté.

Magánosan halt meg, gyermekei nem maradtak. A May- és Werner családok tagjai voltak a rokonsága. May János, a nyáron meghalt sütőmester és lisztkereskedő unokaöccse volt neki.

Vasárnap délelőtt tíz órakor temetik, Kossuth-utca 10. számú lakásáról. A koporsója után fog menni néhány szánnivaló, megindító öreg: azok, akik még hátra vannak. Arra a kis időre, ami még leélni valójuk van, nagyon fog hiányozni nekik az öreg May Soma. Talán lesz is, aki fölshajt:

— Miért nem várt be, főhadnagy ur!...

SPORT.

+ Football mérkőzés. Élénk érdeklődéssel tekint a sportkedvelő közönség a vasárnapi barátságos mérkőzés elé, mely alkalommal az Aradi postások és az Aradi Waggongyári Sportgyegetület állítja szembe csapatát. A waggongyári fiatal, tehetséges csapata ellen, mely az őszi szezonban oly tevékeny részt vett a bajnokságban, a Postások régi, kipróbált embereit állítja sorompóba, úgy, hogy a mérkőzés kimenetele a két egyforma erejű csapat között előre meg nem jósolható. Különös érdekességet ad a mérkőzésnek az, hogy a félidőben a két csapat 11 × 100 méteres staféta futásban is összeméri erejét, melyet a legutóbbi nemzetközi mérkőzésen mutattak be először Magyarországon. A match az A. A. K. Török Gabor-utcai sporttelepén délután 3 órakor kezdődik. Helyárak: Páholj 3 korona. Tribün ülőhely 50 fillér. Diákjegy 20 fillér.

IRODALOM ES MUVESZET.

A színház műsora:

Szombat: A muzsikusz leány, operetta. B) bérlet.

Vasárnap: Délután mérsékelt helyárakkal: Drótostót, operetta. Este: A muzsikusz leány, operetta. C) bérlet.

A muzsikusz leány,

— A mai bemutató. —

A komolyabb irodalmi törekvések halotti torát jelenti a vidéken talán minden operett-bemutató. A muzsikusz leány mai premiérje is azt bizonyította be, hogy a vidéki publikum a lelkét — s ami fontosabb — az erszényét is csak a könnyű-musza szárny legyintésére tártja föl. A komolyabb, mélyebb hatásokat szántó irodalmi termék rendszerint tíres padok előtt perdül le, néhányszor és a vidéki igazgatók is csupán azért kinozzák ezekkel a drámai személyzetet, hogy a léhaság, a kapzsiság vádját elhárítsák maguktól az ériéktelen, a pikáns bohózatok, gyakran silány operettek forszírozása mellett. A muzsikusz leány mai bemutatója csak kevésbé szolgálatot tett aktuálitást ez eléggé gyakran nem ismételt, talán meg is unt rekrimációknak. Csak annyiban aktuális, hogy a mai bemutatóra az utolsó jegy is elkelt. Szeretnénk rossz próféták lenni, amikor meg-ósoljuk, hogy Saw „Orvosok” című világirodalmi remekművének premiérjén aligha lesz félelmi közönség. Am a világért se higgyék, hogy sajnáljuk az aradi színházról ezt a nagy publikumot. A mai előadás valóban megérdemelte ezt a rengeteg embertömeget. Hogy a darab is rászolgált-e erre a bámulatos érdeklődésre? A nézők ma este megadták erre a választ, amikor jókedvű tapssal fogadtak minden dalt s boldog önfeladásokkal adták oda vídamságukat a legparlagibb tréfának is. A közönségnek határozottan tetszett A muzsikusz leány és a publikum, ez az ezerszemű kritikus szuverénül jutalmaz.

Hatásos operett A muzsikusz leány. A sikert aratott zenésdarabok minden régi jó eszköze fölvonul a néző elé: megjelenik a bájos, ostobácska parasztleány, akinek minden szavából csöpög a szafi, mert „fene, marha, disznó, tinó” s hasonló állattani kedvességek hagyják el ennivalóan bájos ajkát; látunk paraszt csoportokat, tűzről pattant korosmárosnét, selyem kosztümös grófi, hercegi urfiakat, bécsi táncosnét, csatából jövő magyar huszárokat, tréfásan pajkos dalokat, amelyeket érzélgős duettek, melodramák váltanak föl; sőt — amit legelőször kellett volna említeni — eleven csacsi is megjelenik a színpadon. A HATÁS című áruraktárnak ennyi ismert portékája hogyne hódítaná meg az élvezet-tulengésben szenvedő emberiséget. — Jarno György „külföldi nagyhazánkfia”, ez a kiváló érzéki, jeles muzsikusz, aki az Erdészleánnyal annyi kedves órát szerzett a magyar közönségnek, mindenesetre különbszövegíró érdemeltne Buchbinder Bernátnál, aki A muzsikuszleány meséjét naíval, tulszentimentális motívumokkal szötte át. Azonban nem akarjuk mi fölrakni a komolykodás nagy pápaszemét s kénytelenek vagyunk elismerni, hogy Jarno és Buchbinder mindenkifelett tudják: mi kell neked, óh, hatalmas közönség.

Az aradi társulat a legnagyobb igyekezettel elégitette ki a szerzők és a közönség kíváncsiát. Fényes sikerrel vonult be ma az aradi színházba A muzsikusz leány, hogy hosszú időre ne kerüljön a színpadról. A közönség olyan tomboló tetszéssel fogadta, hogy ez a föltervünk teljesen indokolt. Az elismerés sorából font koszorút ma, az etikette összes sza-

bályainak megkerülésével — nem a hölgyeknek, Csányi Mátyás karmesternek kell legelsőbban átadni. A muzsikusz leány betanításával s dirigálásával olyan zenei munkát végzett, amilyen nagy tudás és egyéni invenció nélkül lehetetlen volna sikeresen megbirkózni. A közönség tüntető tapsai tehát elsőben Csányinak szóltak. A címszerep személyesítője, Dióssy Nusi kedves volt, kecses volt; hódított is. Táncával, mókáival el is feledtette, hogy a hangja gyakran gyöngének bizonyult, néhol pedig bántóan rikácolt. Sikere azonban így is nagy volt. Első felvonásbeli csacsi-dala, s a tanítóval való duettje, meg a Heltaival táncolt bábdüett sok tapsot jelentett neki. Utána Sütő Mancit kell fölemlitenünk, akinek második felvonásbeli dalát a tapsorkánra meg kellett ismételni. Ma esti szereplése a bizonyosság, hogy tiszta, csengő hangú, kellemes temperamentumu színész, aki tartózkodik a szertelen túlzásoktól. Ugyanezt mondhatjuk Zalay Margitról is, aki lebilincselő egyszerűségével, minden mesterségség nélkül tud hatást, illúziót kelteni. Helta, akinek nevét kifejtették a színlapról, a muzsikális lakáj szerepében ötletes volt, mint mindig; H. Fekete Aranka és Huszár Károly szépen énekeltek; Benkőné, Várnai Jenő, Vass Jenő, Ladiszlay és Herold megfelelő részt kérhetnek a mai esti sikerből. A díszletek pazar pompája a direktió nagy anyagi áldozatkészségét bizonyítja.

* A muzsikusz leány másodszor. Jarno Györgynek, az Erdészleány invenciózus komponistájának legújabb operettjét, A muzsikusz leányt holnap játsszák másodszor. A muzsikusz leány óriási sikert aratott s az aradi színházban is fényes diadalra segítették a szereplők.

* Vasárnapi előadások. Vasárnap délután mérsékelt helyárak mellett Lehár Ferenc nagy-sikerű operettje, a Drótostót kerül színre. Főszereplők: Sz. Rontay Boriska, Zalay Margit, Ladiszlay, Huszár, Helta és Polgár. Este A muzsikusz leány-t játsszák.

* „Gyökerez igazságügyi Reformok” címen Somlyódy István szegedi kir. járásbíró tollából rendkívül érdekes és aktuális könyv jelent meg Szegeden az ottani Dugonits-Társaság támogatásával. A szerző nem ujone a jogi irodalom terén. Már 1906-ban a bírói függetlenség kiépítéséről általános érdeklődést keltő röpiratot adott ki. Most az általános polgári perrendtartás országgyűlési tárgyalása előtt első sorban azt a kérdést veti fel, hogy a perrendtartás szervezeti reformok nélkül egyáltalán megvalósítható-e. És arra az eredményre jut, hogy szervezeti reformok nélkül az nem történhet meg, sőt ennek elmaradása magára a bírósági szervezetre veszedelmes, mert maga a bírósági jegyzők elhelyezésének a kérdése másként mint gyökerez szervezeti reformokkal meg nem oldható. Bemutatja a régi magyar bírót és a mostanit! A tapasztalt bíró élelétásával mutatja ki, hogy a bajok főoka abban található fel, hogy sok a szobabíró, akik iskoláik elvégzése után mindjárt beléptek a hivatalokba és e miatt nem ismerik, nem ismerhetik az életet és emiatt a legtöbb esetben a szakértők véleményére vannak utalva és a bírának nincs annyi gyakorlati ösmeretük, hogy bonyolultabb kérdésekben a kinevezett szakértőket kellőképpen ellenőrizhetnék. A zárt ajtók igazságügyi politikája helyett át kell tértünk a nyitott ajtók politikájára. Somlyódy könyve élénken rávilágít a már ósdi rendszerre, melyben a magyar igazságügy most már csak nehezkiesen mozog. Nem fölrobbantani, de gondos előkészületekkel átalakítani, megújítani akarja a régi rendszert. A könyv a szerző kiadásában Szegeden jelent meg, ára 1 korona.

* Ünnepi előadások. November elsőjén, Halottak napján két előadás lesz a színházban. Délután mérsékelt helyárak mellett a Molnár és gyermeke kerül színre. Este Offenbach remekművét, a Szép Helenát játsszák.

* A lisszaboni ferradalom szenzációs, természet utáni felvételei a mai műsoron láthatók utoljára az Urániában. Ugyancsak ma látható utoljára mostani szenzációs műsor többi pompás képe is. Köztük a Richelieu című megrázó történelmi dráma, amelyet a legelőkelőbb francia művészek játszottak le a mozgósínpadok számára. Párisnak, a modern Babelnek szindus mozgalmas képei, óriási bulvárai, gyönyörű terei és középületei is utoljára vonulnak el ma a nézők szemei előtt, míg a fürge, jó humoru Lehmann mókái ma kacagtatnak utoljára egyik legötletesebb számában. 241

Rablási kísérlet

a gyorsvonaton.

— Littyke pezsgőgyáros kalandja. — Ökölcsepással leterített tolvaj. —

Távirati tudósítás.

Arad, október 23.

Izgalmas kalandja volt az éjszaka a Budapestről—Kolozsvár felé haladó gyorsvonat egyik utasának, Littyke Loránd pécsi pezsgőgyárosnak. Egy vasuti tolvaj kiakarta lopni a gyáros pénztárcáját. Littyke azonban észrevette a dolgot és a tolvajt a rendőrség kezére juttatta.

Éjjel tizenkét óra tájban, éppen mikor a vonat Karcag állomásánál vesztegelt, ijedt kiáltások verték fel álmuéből az utasokat.

— Tolvaj van a vonaton! Tartóztassák le! — kiáltotta feldúlt arccal az egyik utas, a kiből többen Littyke pezsgőgyárost ismerték fel.

A megriadt utasok és Szilágyi Vilmos kaulus azonnal a hang irányába siettek. Egy első osztályú fülkében találták a pezsgőgyárost, aki izgatott, akadozó szavakkal a következőket mondotta el:

— Az egyik elsőosztályú fülkében egyedül fektüdtem és elszundikáltam. Egyszerre azt vettem észre, hogy valaki a fülke ajtaját óvatosan félrehuzza. A következő pillanatban az ismeretlen szétvonva az ablak függönyét, bedugta a fejét és figyelmesen kémlelni kezdett. Én azonnal sejtettem, hogy az ismeretlen rosszban törő a fejét, azért alvást színleltem. A férfi néhány pillanatig figyelt és miután azt hitte, hogy alszom, belépett a fülkébe. Óvatosan mellém causzott és két kezét előrenyujtva, belső zsebemből pénztárcámat akarta kihuzni. Ebben a pillanatban felugrottam fekvésemből és öklömmel olyan csapást mértem a fejére, hogy egyetlen hang nélkül a földre rogyott. Most is ott fekszik még a kupémban.

— Megjegyzem, — folytatta a gyáros hihetetlennek látszó előadását — hogy Budapesten a jegyváltásnál azt a bibát követtem el, hogy elővettem a pénztárcámat, amelyben tizenkétezer korona van. Valószínűleg ez csábította az idegent a lopásra.

Littyke előadása után a közönség és a vasuti személyzet a gyáros által megjelölt fülkébe ment, ahol a földön csakugyan eszméletlenül fektüd egy ember, akinek orrán száján folyt a vére. Vizet hoztak és eszméletre térítették, majd vallatni kezdték, hogy kicsoda és mit akart a gyáros fülkéjében. Az idegen azonban egyetlen kérdésre se válaszolt.

Közben elindult a vonat s azért a pórljárt tolvajt a személyzet felügyelete mellett tovább szállították. Püspökladányon aztán átad-

ták a csendőrségnek. A csendőröknek bevallotta, hogy Huszár Bélának hírvák, facér pineér és tényleg Littyke pénztárcáját akarta ellopní, mert Budapestén a keleti pályaudvaron látta, hogy több ezer korona van benne.

Temetik a menyasszonyt.

— Az össi-i szerelmi dráma utolsó felvonása. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 29.

Az össi-i állomáson lejátszódott szerelmi dráma szomorú áldozatát: Codarcia Amáliát eltemették a biharszentandrásí temetőben. Kiváncsi és résztvevő, gyászoló emberek egész tömege kísérté ki a szerencsétlen, szép menyasszony koporsóját a falusi temetőbe, ahol most már csak egy frissen hantolt sir és egyszerű fakerezt beszél a leány tragikus sorsáról. A tragédiának ez a része befejeződött, de az még nincs tisztázva, hogy honnan szerezte Codarcia Amália a rettenetes mérget.

(Gyászszertartás az állomáson.)

Dél előtt 11 órára tüzték ki a temetést, de már jóval előbb nagy tömeg verődött össze az össi-i állomásépület előtt. Tizenegy órakor a ház kis udvarára kihozták és egyszerű ravatalra helyezték a koporsót. Rózsaszínű deszkakoporsóban feküdt Codarcia Amália és a koporsó oldalát aranyos és ezüstös círádák díszítették. A koporsó felírása ez volt:

Codarcia Amália
élt 28 évet.

Köréje gyülekeztek a gyászruhás családtagok: Codarcia Gyula, Codarcia Gyuláné, Erőss Etelka, Erőss Mátyás és a gyermekek. Buzavirág színű atillában, fekete karszalaggal megjelent ocsóvai Ocsóvszky Vilmos főorvos, a szerencsétlen leány vőlegénye is. Három koszorút helyeztek a koporsóra, azután megkezdődött a gyászszertartás. Babából és ószíre-zsákból fonták mind a három koszorút. Az egyiket az elhunyt sógora, Erőss Tamás, a másikat Codarcia Gyula és családja adta. Szégyenmalagos koszorú volt a harmadik, a vőlegény koszorúja, ezzel a felírással:

Felújthatatlan menyasszonyomnak — Vilmos.

Egy kántorral és négy fehér karinges minisztráns gyerekekkel megjelent méltóságteljesen Czinka András, görög katolikus lelkész, aki a gyászszertartást szolgáltatta. A minisztránsok latin szövegű gyászdalt énekeltek, egy kis ima következett, azután Czinka András mondta el megható bucsuztatóját:

— Fiatal hajadon temetésére gyűltünk össze, — mondta a pap — fiatal hajadon temetésére, aki nem bírta el az élet nehéz terheit és önkézeval vetett véget keserű szenvedéseinek. A hajadon Codarcia Amália elköltözött közülünk örökre, mert nagy és érző szíve nem bírta el a fájdalmakat...

Hután vigasztaló szavak hangzottak el a bus, kis gyülekezet előtt, tulvilági boldogságról és föltámadásról. Megható és könyekig megindító volt a bucsuztató. Czinka András a halott nevében bucsuszavakat intézett a gyászoló családhoz, amelynek minden tagját meleg szeretet fűzte a szerencsétlenhez. Egyetlen egy szem sem maradt könyek nélkül és mély megindultság közben fordult a pap a leány vőlegényéhez, ocsóvai Ocsóvszky Vilmos főorvoshoz:

— Isten hozzádot mond tenéked is a bus halott, akiért szíve egész életén át lüktetett. Én mint lelkész, azt kívánom, hogy a hajadon nyugodjék békében a fekhelyen, amelyet magának készített...

(A temető felé...)

Ujabb gyászének, azután megemelik a koporsót és betolják az ívages gyászkocsiba. Szép fehér színű kócsi, fehér lovakkal és lila tollbokrétákkal: ilyen kocsikon temetik a menyasszonyokat és fiatal leányokat. A kócsi megindult és lépésben, lassan ballagtak a lovak a kopár, mezei uton a biharszentandrásí temető felé. Huss pereig tartott a szomorú ut, azután bekanyarodott a menet a temető kapuján a megásott sírhely felé. Rövid szertartás után tompán peregték a kemény hantok a koporsóra és a friss sírhalom elé leszurkák a gyepes földbe az egyszerű fakerezt:

Codarcia Amália
1882—1910.

(Kutatnak a strichnin után.)

Még ezideig nincs kiderítve, hogy kitől kapta az öngyilkos menyasszony a halálos mérget. A nagyváradi patikákat sorra járták a tegnapi nap folyamán a detektívek és megvizsgálták a méregkönyveket. Csupán egyetlen esetben adták ki strichnint a legutóbbi gyógtárvizsgálat óta a Csánády-féle patikából, egy Grósz nevű sarkadi kereskedő vette a mérget, kártékony állatok pusztítására. Természetesen nem vezetett nyomra ez az adat, mert a kereskedőnek semminemű összeköttetése sem lehetett a Codarcia családdal. Sokkal valószínűbb, hogy az öngyilkos leány a bátyja patikájából szerezte valamiféleképen a mérget. Codarcia Ignácnak ugyanis Ecskán, Tórentál-vármegyében van gyógyosztára és Amália hosszabb ideig tartózkodott itt a nyár folyamán is. Nem lehetetlen, hogy már ekkor foglalkozott az öngyilkosság gondolatával és itt csepte el a strichnint.

(Hagyjatok békén meghalni.)

Most már ismeretes a boldogtalan leány múltja és rettenetes haláltusájáról is tudunk bizonyosat. Codarcia Amália édesanyja másfél esztendővel ezelőtt halt meg Kolozsváron. Az özvegyasszony mintegy 15000 forintot hagyott a gyermekeire, de ezt az egész összeget Amáliának adták közös akarattal az önzetlen testvérek. Szerették volna boldognak látni a leányt és kelengyét vásároltak neki az örökségből. Amália ekkor Besztercebányára utazott özvegy Ocsóvszky-néhez, a vőlegénye édesanyjához. Egy pár hónapi itt tartózkodás után Ecskára ment a nagybátyjához, ahonnan a nyáron érkezett meg Össibe. Ezalatt az idő alatt folytonosan levelezett a vőlegényével. Ajánlott expressz-leveket küldözgetett csaknem mindennap Ocsóvszky-nak, aki nem volt szorgalmas levélíró. Emiatt a leány sokszor nagyon ideges volt és kifakadt a vőlegénye ellen. Két héttel ezelőtt megérkezett a főorvos, hogy itt töltsé a szabadságát. A tragédia napján bucsuzni készült Ocsóvszky és pakkolni kezdett. Titok maradt, hogy közvetlenül mi indította Amáliát végzetes tettére. Mikor azonban haláltusáját vívta és a családtagok rémülten vették körül, elhaló, akadozott hangon ezt mondta:

— Hagyjatok békén meghalni. Ugy sem lehetek Zicóé...

Zicónak hívta a leány becéző néven Ocsóvszky Vilmost. A vőlegény, akinek máris lejárt két hetes szabadsága, ma délután 5 órakor hazautazott Zágrábba.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetés osztály — 151

Lakásából kiűzött milliomos.

Egy szerelmi házasság vége.

Távirati tudósítás.

Arad, október 28.

Néhány évvel ezelőtt nagy feltűnést keltett Révi Aurélie énekesnőnek Chapman angol tenoréssz örnagygyal kötött házassága. Az óriási vagyonnal rendelkező katonatiszt egy külföldi fordóhelyen ismerkedett meg az énekesnővel és miután megesküdtek, Budapestre jöttek lakni.

A katonatiszt és énekesnő eleinte boldog házasságot éltek, utóbb azonban olyan viszályok keletkeztek közöttük, amelyek minden valószínűség szerint váláshoz fognak vezetni.

Ma ugyanis megjelent a budapesti rendőrségen Chapman örnagy és feljelentést tett a felesége ellen. Jegyzőkönyvbe mondta, hogy közöttük és a felesége között az első házasságukból származó gyermekek miatt az utóbbi időben állandó a családi perpatvar. Ma este azután a viszálykodás elérte a tetőpontját. Chapmanné egészen magán kívül volt és életveszélyes fenyegetésekkel arra kényszerítette őt, hogy hagyja el a közös lakást. Chapman életveszélyes fenyegetés és személyes szabadság megsértése miatt kérte felesége ellen az eljárás megindítását.

A rendőrtisztviselő felvilágosította a panaszos férjet, hogy ügyében a legjobb akarattal se tehet semmit. A magyar törvények szerint ugyanis az angol honpolgárok magán és különösen vagyonjogi ügyei az angol főkonzul elé tartoznak. Forduljon tehát panaszával a konzulátushoz.

Chapman ezt a felvilágosítást tudomásul is vette, de kérte a rendőrfogalmazót, hogy segítsen rajta, mert arra sincs pénze, hogy szállodába mehessen aludni. A rendőrfogalmazó erre elküldött az énekesnőhöz, aki huszonnyolc koronát küldött férjének szállodára.

Az ügynek holnap természetesen folytatása lesz a konzulátus előtt annál is inkább, mert Chapman minden valószínűség szerint a válópert is beadja felesége ellen.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Gyermekek szerelmi drámája.

— Izgalmas törvénytészéki tárgyalások. —

Távirati tudósítás.

Arad, október 28.

A mai napon két törvénytészék is foglalkozott olyan bűncselekménnyel, amely fejletlen gyermekek szerelmi viszonyából keletkezett. Az egyik tárgyalás a nagyváradi törvénytészéken folyt le.

Csák József nagyváradi fiú még csak tizenhat éves volt, amikor komoly szerelemre gyuladt játszópajtása, Fodor Juliánna iránt, aki egy évvel volt nála fiatalabb. Állandóan a sarkába járt a csinos kis parasztleánynak és megfogadtatta vele, hogy ha férjhez megy, nem lesz a más felesége, csak az övé. Fodor Juliánna megfogadta ezt szentül, de a fiút ez nem nyugtatta meg. Még tizenhét éves sem volt és kijelentette a leány előtt, hogy ő nem bír várakozni tovább, nekik minél előbb egybe kell kelniök. Juliánna mindig ezt felelte erre a sürgetésre:

— Ráérünk erről gondolkozni, hiszen még egészen gyerek vagy. Még katona se voltál!

Ez év júliusában egy este megint a házasság gondolata gyötörte a tizenhét éves Rómeót. Megkereste Fodor Juliánát és azt kérdezte:

— Juliska, mikor táncolok már az esküvődön?

A leány erre mosolyogva azt felelte:

— Ősszel bizony már táncolhatsz az esküvőmnél!

Csák József erre halálosan megrémült, abban a hiedelemben, hogy a leány már kiválasztott valakit, akivel az őszön menyegzőt ül. Annyira elkéseredett, hogy elhatározta, megöli a hülsen leányt. Revolverért futott s meglesve Fodor Juliánát, kétszer rálőtt s megsebezte a karján.

Ezért ma bíróság elé állították Csák Józsefet s az esküdtriborág, melynek tárgyalását Csulyok Béla dr. vezette, két évi fegyházra ítélte az ifjú merénylőt.

Ezről izgalmasabb az a tárgyalás, amely a bécsi esküdtszék előtt folyt s amelynek egy diák a hőse. A bécsi esküdtriborág ma tárgyalta a 20 éves Scala György diák bűnpörét. Ez a fiú a 15 éves Binder Rózát, a cselédleányt revolverrel agyonlőtte, mert a nála volt három rózsza közül egyet egy pincérnek adott és ő neki vonakodott rózsát adni. A degenerált fiú a tárgyaláson felháborodást kellett cinizmusával.

— Maga ugylátszik, — mondá neki az elnök — szerelmes volt abba a leányba, de az elutasította magát. Többször kért tőle csókot is.

— Szó sincs róla — felelé a vádlott.

— Hát akkor miért ölte meg?

— Hogy egy nővel kevesebb legyen a világon. (Mozgás.) Ez a leány ugyanis az utcára került volna előbb-utóbb. (Mozgás.)

— Hát akkor miért járt utána?

— Mert látni akartam még egyszer a halála előtt.

Több tanu a vádlottat bujának és gyerekesnek, sőt hülyének mondja.

A vádlott erre felugrik: Beesületsértési pört indítok ezek ellen a tanuk ellen!

Az elnök (a vádlotthoz): Bizony, ön félté keny volt! (Nagy mozgás.)

A vádlott: Arra a vakai, piszkos teremlésre?

— Lássz, a vizsgálat folyamán legalább megbánást mutatott.

— Sohasem bántam meg a tettemet.

— Ön azt mondotta, hogy agyonlőtte volna magát a leány miatt.

— Ez soha életemben nem jutott volna eszembe!

— De más embert, azt a szegény leányt, ugy-e bár, képm volt ön agyonlőni?!

— Az nem okozott fájdalmat. (Mozgás.)

Az orvosok megállapítják, hogy a leány becsületesen érintetlen volt és hogy a negyedik lövés, amelyet a vádlott reá tett, halálosan megsebezte.

Az elmeorvosok vádlottat beteges alkatu, degenerált, ideges és züllött alaknak mondják.

Az esküdtek bűnösnek mondták ki a vádlottat a gyilkosságban és a bíróság tíz évi sulyos börtönre ítélte. Az ítélet ellen a védő a vádlott atyja nevében semmisségi panaszt jelentett be.

§ A daktiloszkópia sikere. Nagykikindáról jeleink: Egy Lukács János Ferenc nevű deszki embert lopás miatt letartóztattak és bevitték a kikindai fogházba. Itt Lukács ujjairól szabályszerű lenyomatokat készítettek és felküldték azokat Budapestre az országos bűnügyi nyilvántartó biztatlak. A budapesti központban összehasonlították Lukács ujjlenyomatait az ott levő, ezekre menő ujjlenyomatokkal, s az összehasonlító kú atá érdekes eredményre vezetett. Találtak ugyanis itt egy régebbi ujjlenyomatot, mely Lukács ujjlenyomatával teljesen azonos volt. Ez a régebbi lenyomat azonban a központban úgy volt jelölve, hogy Farkas József kezéről származó. Ezt a Farkas Józsefet a budapesti törvényszék tavaly hat havi börtönre ítélte, Farkas azonban a büntetés elől megszö-

kött és azóta nyomaveszett. A budapesti központ közölte mindent a nagykikindai ügyészséggel. Tegnapielőtt volt Lukács János Ferenc lopási ügyében a főtárgyalás a nagykikindai törvényszéken, s a főtárgyaláson Deván Ottó királyi ügyész a törvényszék elé terjesztette az országos bűnügyi nyilvántartó hivatal átiratát és ennek kapcsán ama gyarujának adott a királyi ügyész kifejezést, hogy a vádlott Lukács János Ferenc és a Budapestén kimért hat havi börtön elől szökött Farkas József azonos személy. Vallatára fordák tehát Lukácsot erre vonatkozólag is és Lukács törede messen beösmerte, hogy bizony ő az a Farkas József, mely név alatt ő tavaly Budapestén vé dő szerepelt. A Farkas József név azonban h mis név, mert az ő becsületes neve — uaymond — Lukács János Ferenc. Lukácsot ilyenformán, h. Kikindán kitölti büntetését, felszök majd Budapestre, hogy Farkas József büntetés is helyt álljon, helyesebbek álljon.

HIREK.

Elárverezték a király keresztfiának birtokait.

(Kétmillió vásár nyolcvanötezer koronával.)

Távirati tudósítás.

Arad, október 28.

Nemrégiben megirtuk, hogy egy ősrégi főnemesi család sarja a tönk szélén áll. Mértetellen költekezése a legválságosabb helyzetbe sodorta őt, úgy, hogy kénytelen lesz nagykiterjedésű birtokait eladni. Ez most beteljesedett.

Egy estilap híradása szerint, a király keresztfiának, Thurn-Taxis Miksa Egon hercegnek nagykiterjedésű birtokait ma elárverezték. A birtokok Vas megyében vannak, Baltavár és Bakod községekben, illetve azok környékén, amelyek körülbelül három millió koronát érnek meg. Ez a mai árverés nem az első a birtokügyben, már régebben több ízben ki volt tűzve az árverés, a hitelezők meg is jelentek mindig pontosan a terminuson, de miadig közbejött valami akadály, ami miatt az árverést el kellett halasztani.

Ma végre a birtokot a hirmadai takarékpénztár 1.985.000 koronáért megvette. Hirmada Szabolcs megyében van, s a hirmadai takarékpénztárnak háromszázezer korona a részvénytőkéje. Casdálatosnak tűnik ez fel azért, mert hiszen a bank összes alptőkéje csak háromszázezer korona. Megmagyarázható azonban ez a vétel azonnal, ha köz tudomásu lesz, hogy a vételárát nem a hirmadai takarékpénztár adja, hanem a Budapesti L számláló és Pénzváltóbank és a Szabadkai Takarékpénztár. E két pénzintézet 1.900.000 korona törlesztés kölcsönt szavazott meg a hirmadai takarékpénztárnak, tehát a hirmadai banknak 85000 koronát kellett volna fizetnie a vételárból. A hitelezők azonban gyűlést tartottak és elhatározták, hogy utóajánlatot nyújtanak majd be, mert úgy látják, hogy ezzel az árveréssel ki akarják őket semmizni.

— Időjárás. Az aradi meteorológiai intézet jelentése szerint e hó 29-én az időjárás: száraz, nyugaton enyhébb.

— Városv Gyula kalocsai érsek halála. Hetek óta tartó súlyos betegség után ma este meghalt Városv Gyula kalocsai érsek, hatvan-négy éves korában. A jólelkű főpásztor halála bár nem volt váratlan, általános részvételt találkozik. Az érsek már napok óta agonizált és senkit sem ismert meg környezetéből. Szív és vesebaj gyötörte és betegsége oly kicokat okozott neki, hogy a halál valósággal megváltás volt reá.

Városv Gyula kalocsai érsek Zomborban született 1846-ban. Pappá szenteltetvén, 1870-

ben Csonoplyán agédlelkészkedett, 1875-ben érseki levéltárnok, 1876-ban szentszéki jegyző, majd a kalocsa főegyházmegyei érseki könyvtár igazgatója, 1880-ban a kisebb papnevelő intézet aligazgatója és az érseki lyceumnak helyettes tanára lett. A pápa 1880-ban tiszteletbeli kamarásává nevezte ki. 1883-ban szentszéki főnökké és a középiskolai tanár-vizsgáló bizottság tagjává, 1886-ban szinat vizsgálóvá és bekebelezett teológiai doktorrá, 1887-ben a kalocsai nagyobb papnevelő intézet kormányzójává és címzetes kanonokká nevezetett ki, 1889-ben a babolchai apáti címet kapta. 1892. után oldal-kanonokja volt Császska érseknek és főesperese a tiszai kerületnek. A pápa prelátusává nevezte ki. Igazgatója volt a budapesti központi papnevelő intézetnek is. 1901. november 1-én székesfehérvári megyés püspökké, 1905. október 17-én pedig kalocsa-bécsi érsekké nevezték ki a király. Valóságos belső titkos tanácsos volt.

— Betöltetlen marad a nagyváradi püspökszék? Budapestről jelentik: Egy fővárosi estilap értesülése szerint a nagyváradi püspökséget a kormány még egy évig nem fogja betölteni s ezzel a nagyvár di püspök kinevezését ismét egy jóidőre elodázták, őt a püspökség jövedelme már a jövő évi költségvetésben elő van irányozva. Erre a tervre a nagyváradi székes-káptalan egyik előkelő tagja a következőket mondotta: Tény, hogy a kormány már fel is vette a püspökség jövedelmét a jövő évi költségelirányzatban, mint rendkívüli jövedelmet. A püspökség területén kilenc kegyuri plébánia van, amit ezidőszert nem lehet betölteni. Nemrég a csatái temp'om renoválására kértünk pénzt a kormánytól, de ezt a kérésünket még csak válszra sem méltatták.

— Támadás Vilmos császár ellen. Tudvalévő, hogy Vilmos császár ellen Brüsszelben való tartózkodása alkalmából erős tüntetést terveztek a szociálisták. A hatóság a nagy tüntetést elfojtotta s csak gyöngye fűtők szoktak fölhangzani akkor, ha a vendég császár Brüsszel utcáin most megjelenik. Az utcai tüntetés helyett inkább a sajtóban támadnak Vilmos ellen. A *Le Peupl* című szociálista organum — mint Brüsszelből jelentik — mai vezércikkében föltűnő támadást intéz a császár ellen. Azt mondja a cikk, hogy Vilmos minden eszközt megragad arra, hogy a munkásság ellen állást foglaljon és még a katonaságot is saját testvérei ellen uszítja. Ez azt bizonyítja, hogy a császár fél a néptől s a munkásságtól, amely őt — a régi várur szimbolumát — földre fogja teríteni. Azta tény, hogy Vilmos a nép támadásai ellen csak a bajonetek között tud mozogni, ő hősiességnek szeretné föltüntetni. Pedig nem hős ő, hanem közönséges fecsegő.

— Forradalom Barcelónában. Barcelónából jelentik: Az általános sztrájk ma éjjel forradalomba esapott át. Az izgalom tetőpontjára hágott; a nép és a katonaság között véres összeütközések keletkeztek. A csapatok hatszor tüzeltek a népre. minek következtében öt ember meghalt, s mintegy 100 ember súlyosan megsebesült. Ezen események következtében a városban kihirdették a statáriumot. A városban minden forgalom megszűnt, az üzletek zárva vannak, s minden kapu előtt két katona áll őrt. Megakadt a vasutiforgalom is, mert a sztrájkolok a vasuti sineket felszedték, a telefon és táviró drótoikat elvagdalták. A frólai arzenált a felkelők ma felgyújtották.

— Választás Lueger helyére. Bécsből jelentik: Ma voltak Bécsben az időleges választások. A II. kerületben Lueger örökét töltött ki. Breuer keresztény-szocialista 10800 szavazatot, Schumayer szocialista 8400 szavazatot kapott, míg a liberális jelölt aránylag csekély számú szavazatot nyert. Breuer és Schumayer között pó választás lesz. A XIII. kerületben Neumayer polgármester 9786, Holtzer szocialista 6846, a liberális jelölt 562 szavazatot kapott.

— Három gramm rádium — egy millió korona. Bécsből jelentik: Ma délelőtt ünnepiesen megnyitották a IX. kerületben újonnan épített rádium-intézetet, amelyet a császári tudományos akadémia Kupelwieser nagybirtokos ajándékából emeltetett. Az ünnepélyen résztvett Rajner főherceg, az akadémia védaöke, Körber dr. védnök helyettes, Sues tanár elnök, Sturgen, Ritt miniszterek, számos egyetemi tanár stb. Sues tanár köszönetet mond a nagylelkű adakozónak, Kupelwieser nagybirtokosnak, aki fél millió koronát adott ezen intézet létesítésére, valamint a közoktatásügyi miniszteriumnak a fenntartási költségek vállalásáért. Az intézet vezetője, Exner ismerteti az intézet genesist és célját és meleg szavakkal emlékezik meg a rádium felfedezőjéről, Curieről, továbbá a közoktatásügyi miniszteriumról, valamint a közmunkaügyi miniszteriumról, amely a jövőre nézve is kilátásba helyezte joachimsthalit anyag rendelkezésére bocsátását. Kifejtette ezután, hogy az új intézet kapui az összes nemzetek kutatói előtt egyformán nyitva lesznek. Az intézet nem lesz a tanításnak, hanem a kutatásnak szentelve és pedig nemcsak gyógyászati, hanem kémiai és fizikai irányban is. Szóló végül kérte a főherceget, hogy az intézetet megtekintse és ezzel megnyissa. Az intézetnek három gramm joachimsthalit rádiumot egy millió korona értékben bocsátanak rendelkezésére.

— Fogynak a 48 as honvédek. Abban a hatalmas kötetben, amely a kormány 1909. évi működéséről és az ország közállapotáról szól és amelyet a képviselőház tegnapi ülésén nyújtott be Khuen Héderváry gróf miniszterelnök, szerényen huzódik meg a következő jelentés: „Ami az 1848–49-iki honvédek és ezek özvegyeinek állami ellátását illeti, jelentem, hogy az 1909. év végén 1 tábornok, 12 törzstiszt, 411 főtiszt, 935 altiszt, 4347 közlegény és 206 honvédszolgálatos, összesen 5912 egyén részesült nyugdíjban, vagy állandó ellátásban, a létszám tehát az előző évvel szemben 1017 főnyi csökkenést mutat.” A szabadságharc dicsőséges hadseregének katonái, sajnos, most már egyre nagyobb számban dőlnek ki a sorból. A hatvan esztendő előtti elszánt és lelkes ifjakból immár törődött aggastyánok lettek, akik felett ott lebeg a körlehetetlen halál pusztító kaszája. Fogynak ők, nem úgy, mint Garibaldi-nak, az olasz szabadsághősnek 1000 önkéntese, akikkel félszázad előtt Marsa'ában partra szállt és akik, miután az olasz kormány részükre nyugdíjat biztosított, évről-évre szaporodnak és nem fogynak.

— Letartóztatott lapszerkesztő. Londonból jelentik: A Crippen-ügy tárgyalása előtt a Daily Chronicle azt a hírt hozta, hogy Crippen bevallotta a gyilkosságot. Emiatt a cikk miatt a bíróság a lap szerkesztőjét 5000 frank pénzbüntetésre ítélte és a büntetés pénz lefizetéséig letartóztatásba helyezte. Az ítélet megindoklása azt mondta, hogy ily hírek úgy a vádlott, mint a közönségre rossz hatással vannak. Crippen maga nem emelt vádat a cikk miatt, hanem a bíróság a saját iniciatívájából indította meg az eljárást.

— Insultált káplán. Holicról jelentik: Izgalmas botrány történt kedden délelőtt a község egyik legforgalmasabb utcáján, amelynek középpontjában Herold Ármán káplán, híres pánszláv agitátor állott, akinek Szenicéről is hasonló botrány miatt kellett elmennie. A botrány előzménye az, hogy a káplán az iskolaszék október 23. ülésén izgató cikket olvasott fel egy tót lapból és annak kapcsán sértő nyilatkozatot tett Csimez Sándor gazdasági intézőről. A megsértett intéző az utcán vonta kérdőre az igazga káplánt, aki bocsánatkérés helyett Csimezt becsmérlő szavakkal illette. Az intéző erre többször arcul ütötte a káplánt, majd mikor ez botjával támadt rá, elvette tőle a sétatálcát és azt a pap fején összetörte. A botrányra sok nép csődült össze, de a pap érdekében senki se lépett közbe.

— Halálozás. Vavra Nándor nyugalmazott pénzügyi tanácsos, a Ferenc József rend lovagja meghalt Budapesten 81 éves korában. Az elhunytban Wadowsky Gusztávné édes atyját, Wadowsky Gusztáv apósát gyászolja.

— Öngyilkos református pap. Gyuláról írják: Enyedy Sándor református lelkész, akit csak nemrég választottak meg Bályok községben lelkésznek, ma délután Sarkadról Gyulára utazva, a vonaton Browniggal készer magára lőtt és azonnal meghalt. Enyedy vőlegény volt és a napokban kellett volna megtartani esküvőjét egy előkelő gyulai urileánnyal. Az öngyilkos több levelet hagyott hátra, amelyben azt írja, hogy nem érezte magát egészségesnek, mellbetegség gyötörte. Azt hitte, — írta — hogy nem lesz képes feleségét boldoggá tenni.

— Asszonyszöktető önkéntes. Dorner Adolf tűzerőnkéntes, aki az arzenálban szolgál, egy előkelő kereskedő huszonhárom éves feleségét megszöktette. Az asszony férjének pénzét állandóan lopkodta, amire tegnap jött rá a férj. Kérdőre vonta az asszonyt, aki nem tudott védekezni. Ma reggel a nő pongyolában elhagyta a lakását, a tűzerőnkénteshez ment, ahol átöltözködött és úgy szökték meg. Érdekessé, hogy a nő annak idején szívelemből ment férjhez. Ugy a katonai, mint a polgári hatóság megindította az eljárást.

— Költözködő biztosító intézet. Az Adria Biztosító Társulat aradi vezérigazgatója elköltözt a régi helyiségéből és hivatalát az Aradcsanádi Gazdasági Takarékpénztár új díszes palotájába helyezte át, ahol nagy kényelemmel rendezte be helyiségeit.

— Eljegyzés. Jakabffy Részó, az Aradi Első Takarékpénztár tisztviselője eljegyezte Priegl Gittát, Priegl István dr. aradi ügyvéd bájos leányát.

— Kell Manó cég ajánlja csipke és szalag különlegességeit. Telefon szám 673. 652

— Halálos vasuti baleset történt tegnap este 8 órakor Nagyhalom határában. Margó Illés leászlai paraszt ember ittas állapotban a sínek között botorkált és a motor keresztül ment rajta. Margó testét a kerekek darabokra tépték. Tarján dr. orvos és Földp jegyző hivatalosan megállapították, hogy a balesetnek Margó az oka.

— Uri leány és kubikos házassága. Tornallyáról jelentik: Tornallyay Éva ügyében érdekes fordulat állott be, amennyiben az előkelő kisasszony nem sokára örök hűséget esküszik vőlegényének, Szobonyák Jánosnak. A család ugyanis a szerelmes leánnyal egyezséget kötött, amely szerint a leány tehet amit akar, a családi ingatlanból részes részt átengedi fivéreinek, akik ezért neki 6000 korona évről-évről biztositanak. Tornallyay Éva azonban nem maradhat Magyarországon a megkötött egyezés értelmében és éppen ezért az esküvő után kivándorolnak Amerikába és ott telepsznek le.

— Csodaszép hangverseny, színházi és utcai női kalapok érkeztek Karsay Fery híres budapesti cég aradi fiók-szalonzájába, Forray-utca, Hunyadi-palota I. em. 4026

— A copf. Az osztrák hivatalos copf nem most először teremtett humoros helyzetet. A paragrafusokhoz talán sehol sem ragaszkodnak annyira, mint Ausztriában. Egy brádi uriember, mint jelentik, egy láda válogatott fajalmát küldött a minap egy bécsi ismerősének. Az alma megérkezik az osztrák határra. Ott azonban az osztrák állomásfőnök gondol egyet és ráír az alma földadójára, hogy azonnal küldjön egy koleramentességről szóló nyilatkozatot, különben kénytelen lesz a szállítmányt rövid úton elárvareztetni. A földadó nem lévén otthon, a nyilatkozatot nem tudja elküldeni, a mire az állomásfőnök a ládát fölbontatja és tartalmát annak rendje és módja szerint elárvarezi. Az alma megtetszhetett az osztrákoknak, mert a hivatalos értesítés szerint az egy métermázsza almáért 34 korona folyt be, a mit a földadónak el is küldtek. Ezen már a földadó nem bosszankodott, mert hiszen ő 20 koronáért szerezte az almát. Nem sokat gondolkodott a újra két métermázsza almát indított utnak Bécs felé. Ez is az első szállítmány sorsára jutott és a brádi uriember most még több hasznot kapott. A haszonból végre megvette az ajándék-almát és elküldötte bécsi ismerősének a koleramentes nyilatkozat kíséretében.

— Hangverseny a Vadászklubban. A főváros elit közönségének kedvelt cigányzenekara hangversenyezik szombattól kezdve, a kiváló szolista, Márkus Péter primással az élén. Bixonyára Aradon is épen úgy fog babérral aratni, mint a fővárosban.

— Születések és halálozások. Az aradi anyakönyvi hivatalban október 28-án a következő születéseket és halálozásokat jelentették be: Született: Winkler Rudolf cs. és kir. 23. gyalogezred századosnak Erzsébet nevű leánya, Zaránd Sándor kovácsmesternek Mária nevű leánya, Joanovits Szvetozár szücsömesternek Dragina nevű leánya. Meghalt: Szijártó Teréz 18 hónapos, Belgya János 21 napos.

— Nyugdíjképes uraknak fizetési letiltás nélkül igen előnyös feltételek mellett kölcsönt ajánl Szűcs F. Vilmos Aradon, Karolina-utca 8 szám. 3969

— Perzsaszőnyeg raktáram Deák Ferenc-utca 40. sz. alatt megnyitott. Tisztelettel Schwarz Zsigmond. 3698

— Franczia likőrök legbiztosabb készítésére. — háziilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weizsnál. 279

Nyomatványok beszerzésénél kérjük forduljon lapunk nyomdájához, hol igen méltányos áron, esimes tiszta kivitelű nyomatványokat készítenek. Nyomdánk olyan modernül van berendezve, ahol bármily igényeket is ki tudunk elégíteni. Készítünk névjegyeket, levélpapírokat, heritékeket, számlákat, gyászjelentéseket, bármilyen kereskedelmi és ipari nyomatványokat, könyveket, műveket a leggyorsabbá a legdicsősebbig. Kérjük szükséglet esetén hozzánk bizalommal fordulni.

Kiváló bőr- és lithiumos gyógyfürdő

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényeknél, cukorbetegségnek, vörhenyeknek és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ártárványok ellenében és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST

Báta-Lőrincz, Balaton-felvidék, Várpalota, Budapest, Újpest, Győr, Sopron.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

H. I. Csak rendkívüli esetben kapnak.
K. Ilyesmit csak előfizetőknek tesszünk meg.
I. e. Tessék a kultuszminiszterium mérnöki osztályához fordulni.

Jörvénykezési furcsaságok.

— Somlyódy István szegedi járásbíró
ma megjelent könyvéből. —

Somlyódy István érdemes szegedi járásbíró, az országos bírósági mozgalom egyik vezetője „Gyökerez igazságügyi reformok” címmel ma könyvet adott ki. Ebben a többek között szöve teszi a bíróságok gyakran érthetetlen, magyartalan tárgyalási nyelvét. E passzus legfőltűnőbb sorai ezek:

A mai hivatalos nyelvet nemcsak a magyar paraszt, hanem az iskolázott ember is alig képes megérteni, csak úgy érti meg, ha azt valami jó-tét lélek megmagyarázza, valósággal „szófejt”.

Példák: „Ő Felsőge a Király nevében! A szegedi kir. járásbíró X.-nek Y. elleni perében következő ítéletet hozott stb.” Holott egy bíró ítélt s ez sem hozta, hanem csak mondta az ítéletet.

Atirat: A kért iratokat a csatolmány kapcsán tisztelettel átszámaztam! Azt akarja mondani, hogy — küldi az iratokat.

Soroljuk-e a bűnügyeknél használatban levő germanizmusokat és tatik tetikező, pattogó, csatogó, sallangos, végnélküli germanikus mondatokat. Tesék megnézni a büntető ítéleteket. Van abban minden. Van annyi §-okra való hivatkozás, hogy a fától nem látni az erdőt! Valóságos látánia.

A felsőbb bíróságoknál — tagadhatatlan — többet gondolnak a helyes és könnyen érthető magyarsággal. Sajnos azonban, ott is még mindig „hozzák” az ítéleteket. Honnan?...

Hasztalan keresem a törvényszéki és táblai elnöki hivatali vizsgálatokat szabályozó miniszeri rendeletekben az utasítást arra, hogy az ellenőrző vizsgálatoknál a magyar nyelv tisztaságára és magyarságára, mint legdrágább kincsünkre órkodva vigyázzanak! Sehol sem találom.

Szükséges még annak a megértése és belátása is, hogy a falusi nép nyakára ne küldjenek olyan bírót, aki csak városban élt és a nép nyelvét, szó- és észjárását nem érti, nem tudhatja. Mert, ha a magyarban még a tájszójárásban sincsenek akkora különbségek, mint például a németben, vagy a franciában; azért mégis annak a bírónak, aki köztük él és akarja, hogy őt a nép megértse és viszont, — annak ismernie kell a népet, annak szokásait, szó és észjárását és értelmességének színvonalát, mert enélkül a bíró is csak nyűg a nép nyakán és a működése csak kínldás.

Példák: A nyíregyházi törvényszéknek egyik szalonnyelvi tanácsvezető törvényszéki bírójá, néh. Virágh Kálmán azt kérde a vádlottól:

— Na! Gazsi József, önt betöréses lopással vádolja az ügyész, tehát adja elő, hogy loptak a libákat?

Gazsi József vádlott látható zavarral, küzd, szűrét egyik válláról a másikra veti, fejét osóválja, de nem szól, zavartan hallgat.

— Na! Gazsi József, feleljen ön és adja elő!

— Istálom a tekintetes törvényszéket, — fakad ki végre a vádlott, — nem adhatom én elő, hisz még akkor éccaka megettük!

Másik: Ugyanott történt az 1895. évi agrár-szocialista forrongás tettesei bűnügyének végtárgyalásakor. Azt kérdezi Megyery Géza elnök az egyik vádlottól:

— Mondja meg, hogy ennek a mozgalomnak mi volt a célja?

— Nem volt annak, kérem, semmi célja!

Itt közbevág az egyik szalonbíró és kérde ugyanattól a vádlottól:

— Azt kérde a méltóságos elnök ur, hogy az önök mozgalmának mik voltak az irányadó eszméi?

— Nem mondhatom, nem tudom tekintetes Törvényszék! Mert bizony mi akkortáiban az adó irányában nem igen eszmélkedtünk!

Harmadik: Ugyanott volt tanácsvezető törvényszéki, később járásbíró néh. Nagy Lajos, a jóízű magyar bíró mintaképe. Bőszörményből valé. Ismerte, de szerette is a népet, élvezet volt hallgatni a tárgyalásait:

— Következik halált okozott súlyos testi sérülés büntetével vádolt Kis Mihály ügye. (A szolgához): Hívd elő a vádlottat!

Jön egy 25 évesnek látszó, jóképű szürös legény. A megtestesült erő, egészség és értelem, de meglátszik rajta a vád súlya; félszegen óvakodik befelé, az ajtónál megáll, nem közeledik...

— Kis Mihály? Te vagy az Miska? Gyere csak errébb Miska, egy-kettő, ne félj fiam semmit, mond csak el, miért kollintottad fejbe azt a fazekas tótót?

— Instállom, én nem bántottam egy ujjal so!

— Ejnye, az áldodat! Hát micsoda magyar ember vagy te, hogy csak nézed, hogy a tótok ütök az apádat! Háj, Miska! Ha az én apámat úgy ütnek, hát kikapnám a löcsöt, osztán szét-ütök a gazemberek közt...

— Hát instállom, épp úgy vót ez is!

— No, Miska fiam, hát most már mond el apróra, hogy az egész eset hogy esett elejétől végig!

Es Miska fiam nekibátorodik és elmondja, bevallja az egész esetet, a tanuk is bizonyítják, hogy Miska az apja védelmezése közben ütötte fejbe a tótót s gyenge vót a tót — meghótt! Miska fiam pedig a vád alól jogos védelem címén felmentetett.

Azonban szegény jó Nagy Lajos bátyánk még csak táblabíróságot sem kapott soha, mint nyíregyházi járásbíró halt meg. Magától a besugótól tudom, hogy besugásnak volt az áldozata. De nevelt a hazának (8) nyolc fiút, kik mind kiváló emberei a közéletnek. Akárhányszor láttam, midőn a hónap első napján felvette a szerény kis bírói fizetését és nyolc fia számára nyolc részre szétlaktak a magának csak egy pengőt hagyott meg, azt csesztatta bele a lajbja zsebébe, mondván: — „Látod öcsém, egy hónapra ennyi az enyém, no meg ez a — pipa!”

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— A koalíciós kormány bányavásárlásai. Budapestről jelentik: Egy estnap értesítése szerint Lukács László pénzügyminiszter a Wekerle-féle bányakölök nyakát könyörögtetőül kitékeri, s a miniszternek a parlament előtt tett ama ki-jelentése, hogy az előbbi kormány nagyon drága befektetéseket tett, leginkább az új bányavásárlásokra vonatkozott. Lukács miniszter az újabb bányavásárlásokat lefújta, sőt a már megvett bányáktól is szabadulni szeretne. Az az álláspont, hogy az előző kormány drága vásárlásokat csinált, úgy értelmezendő, hogy a befektetett milliók belátható időn belül még a kamatot sem fogják meghozni.

Aradi gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, okt. 28

Az időjárás érezhetően hűvösre fordult. A vetések kielégítően állnak.

A gabonázlet irányzata csendes, változatlan. A mai piacon elkelt:

1500 mm. buza

400 mm. tengeri

Rozs

Zab

Árpa

6 50—6 60

7 30—7 40

6 50—6 60

Az árak ötven kilogramonként, koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, október 28

Amerika 1/2-el olcsóbb. Hínalat, vételkedv mérsékelte. 10 ezer mm. változatlan.

Az árak 50 kilonként számítva:

	Déli áriát	2 órai áriát
Buza 1911. áprillisa	10.56—10.57	10.54—10.55
Rozs 1911. áprillisa	7 81—7 82	7 78—7 79
Tengeri 1911. májusra	5.60—5 61	5 59—5 60
Zab 1911. áprillisa	8.45—8.46	8.38—8.39

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés.)

— Okt. 28. —

Magyar aranyjárdék 4%	...	111 15
Magyar koronajárdék 4%	...	91 60
Magyar koronajárdék 5 1/2 %	...	81 —
Magy. földteherm. kötvény 4%	...	92 25
Horvát-szlavon földteherm. kötv ny	...	94 —
Magyar nyeregyorsorsorjegy kölcsön	...	222 —
Tiszasszab. és szegedi sorajegy kölcsön	...	154 —
Csátrák járdék papírbau	...	92 70
Csátrák járdék ezüstbe	...	96 75
Csátrák járdék aranyban	...	115 50
Csátrák koronajárdék 4%	...	93 10
1860. évi csátrák Államsorjegy	...	170 —
Csátrák-magyar bankreszvény	...	18 60
Magyar hitelbank-reszvény	...	853.00
Csátrák hitelintézeti részvény	...	681 25
Csátr.-magy. Államvasuti részvény	...	705 50
20 frankos arany (Napoleonkor)	...	19 08
Német birodalmi márka	...	117 57 1/2
London vista	...	240 75
Paris vista	...	95 22 1/2
30 márkás arany	...	23 51

Felelős szerkesztő:

BOLGÁR LAJOS.

NEUZETI SZINHÁZ.

Szombat, 1910. évi október hó 29-én:

B. bérlet.

B. bérlet

A muzsikus lány.

Operette 3 felvonásban. Irta: Buchbinder Bernát. Forította: Mérey Adolf. Zenéjét szerzte: Jarno György.

SZEMÉLYEK:

Eszterházy	Ladislav J.	Elena	Zalay Margit.
A hercegné	Benkőné.	Brigitta	H. Fekete E.
A fiatalherceg	Sütő Mancs.	Rézi	Dióssy Nusi.
Haydn József	Várnay Jenő.	Salamon	Vass Jenő.
Károly	Huszár K.	Egy káplár	Herold E.

Kendete este 7 és 9 órákor.

URÁNIA SZINHÁZ.

(Bérs Simonfi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1910. okt. 28-én, szombat:

1. Kecsege ur, Katona ur le-z. Humoros. — 2. Látogatás Párisban. Látványosság. — 3. Köny és mosoly. Dráma. — 4. Váratlan zubany. Humoros. — 5. Szabadság hajnalán. Drama. — 6. Palt az oroszlaneketreben. Kacagtató. — 7. Richelieu Nagy történelmi dráma — 8. A német császár Baranyában. Eredeti látványosság. — 9. A lisszaboni forradalom. Szenzációs természet után felvétele.

Előadások 6 órától kezdve.

Helyárak: 1-25 hely 1 kor., 26-40 hely 20 fill., 41-60 hely 30 fill., 61-80 hely 40 fill., 81-100 hely 50 fill., 101-120 hely 60 fill., 121-140 hely 70 fill., 141-160 hely 80 fill., 161-180 hely 90 fill., 181-200 hely 100 fill.

NYILTTÉR.

Egy híres budapesti cigányzenekar Aradon.

Ma és a következő napokon

a „Vadászkürt” éttermében

dunaföldvári

Márkus Péter

híres szolista, a budapesti közönség kedvencei-ganya, teljes zenekarával

hangversenyez.

Kitűnő magyar konyha. Tisztán kezelt italok. Dréher-féle és Schwechati sör.

4023

Szabad bemenet.

Tisztelettel NAGY LAJOS.

A szépségápolási ≡ speciálisták ≡

egyértelműen az-
zal, hogy szép
arcbőr elnyeré-
sének egyszerű
titka: a póruso-
kat tisztítani és
tisztán tartani.

Néhány csepp

CORSINI-féle
**EAU DE
FLORENCE**

ből a mosdó-
vagy fürdővizbe
keverve, a póru-
sok felnyílnak,

kitisztulnak. Az eredménye tiszta, puha, egészséges arc-
bőr. Az egészségtelen arcbőr az eldugult pórusoknak a
kellemetlen következménye. Használjon naponta Eau De
Florence-et és bevásárlásnál követelje az eredeti címkés
Corsinit (címké színe kék-vörös-arany), a mely Önnek biz-
tosíték ezen toalette viz elsőrangúságáról. Egy szolid üz-
let respektálja a vevő akaratát. 6671

Magyarországon mindenütt kapható.

Raktár: Hánzu Nesztor drogeria, Arad.

6405—1910. tkvi sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kisjenői királyi bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Dehel Lázárné végrehajtónak Dehel János végrehajtást szenvedő elleni 72 kor. követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék, a kisjenői kir. bíróság területén levő, Kisjenő községben fekvő, a kisjenői 288. sz. tjkvben A. I. 7. rend. és 309. hrsz. alatt felvett beltelkes háznak Dehel Jánost illető hányadára (az egésznek felerésze) az árverést 644 kor. ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1910. évi december hó 15-ik napján d. e. 9 órakor a kisjenői kir. járásbíró-ság tkvi hatóságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár kétharmadán alul eladatni nem fog. Tekintettel pedig a végreh. törvény 163. §-ára, a kir. járásbíró-ság 540 koronában állapítja meg azt az összeget, mely a bekebelezett szolgalmi jogot megelőző követelés kielégítésére szükséges, ha pedig az árverési vételár ezt az összeget meg nem üti: az árverés hatálytalanná válik s az ingatlan az újabb árverésen a szolgalmi jog nélkül fog eladatni.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át, vagyis 64 korona 40 fillért bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 8333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni és kötelesek a bánatpénzt a leütéskor azonnal a vételár 10%-áig kiegészíteni.

Kir. járásbíró-ság, mint tkvi hatóság.

Kisjenőn, 1910. szeptember 29.

Kovács, s. k.

kir. járásbíró.

413.

Legszebb élő és művirág- koszorúk legolcsóbb árban

kaphatók 4019

özv. Vetoreli János-nénál
Deák Ferencz-utca 17. szám.

Pályázat.

Arad sz. kir. város községi iskolaszéke az aradvárosi államilag segélyezett községi polgári leányiskolánál megüresedett énektanító-női állásra ezennel pályázatot hirdet, melylyel a város közönsége részéről 1100 korona évi törzsfizetés, 200 korona évi lakáspénz és a fennálló fizetési szabályzat értelmében öt évenként 100—100 korona korpótlék van egybekapcsolva, azonkívül a szolgalmi évekhez képest az államtól nyerendő fizetés kiegészítési állami segély. Ezen javadalmazás fejében köteles a megválasztandó énektanító a polgári leányiskola rendes és valamennyi párhuzamos osztályában az éneket az előírt heti órákban tanítani.

Felhívtnak tehát azon okleveles tanítónők, kik a polgári iskolai énektanításra a szabályszerű képesítéssel bírnak s ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesítésükkel, keresztleveleikkel, eddigi működésükről szóló bizonyítványaikkal és magyar honosságukat igazoló okmányokkal felszerelt és kellő bélyeggel ellátott pályázati kérvényüket f. évi október hó 31-éig bezárólag Arad sz. kir. város községi iskolaszékéhez címezve be-
küldjék.

Aradon, 1910. évi október hó 18-án.

Az iskolaszék elnöksége.

6566—1910. tksz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kisjenői kir. bíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár végrehajtónak Adorján Sándor és Adorján Zsuzsanna végrehajtást szenvedő elleni 1400 kor. tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék, a kisjenői kir. járásbíró-ság területén levő, Nagyzerind községben fekvő, a nagyzerindi 387. sz. tjkvben A. + I. rendsz. ingatlantól Adorján Zsuzsannát és Adorján Sándort illető jutalékára 136 korona (az egésznek fele részére) az ugyanottani 548. sz. tjkvben A. I. 1., 2., 9. rendsz. egész ingatlanra 115 korona az ugyanottani 625. sz. tjkvben A. I. 1—7., 9., 10. rendsz. a felvett egész ingatlanra 1307 korona az ugyanottani 634. sz. tjkvben A. I. 1—5. rendsz. alatt felvett egész ingatlanra 857 korona és végül az ugyanottani 909. sz. tjkvben A. + I. rendsz. a felvett egész ingatlanra 156 korona, összesen 1864 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és pedig Adorján István javára bekebelezett 1000 korona s jár. iránti követelés kielégítése végett is, hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1910. évi december hó 21-ik napján d. e. 9 óra kor Nagyzerind községében meg-tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár kétharmadán alul eladatni nem fog.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 186 korona 40 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 1. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az árverés által az 543. sz. tjkvben C. I. a. bekebelezett szolgalmi jog nem érintetik.

Kelt Kisjenőn, 1910. évi október hó 6. napján.

Kir. járásbíró-ság, mint telekkönyvi hatóság.

Kovács, s. k.
kir. járásbíró.

4016

21854—1910.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége 1911. évi költségelőirányzatát, a tisztí nyugdíjalap és csatornaköltség hozzájárulásra vonatkozó előirányzatokat, a tanács és a hármas bizottság üléséről felvett jegyzőkönyveket, valamint a bevétel és kiadás tételét felvilágosító mellékleteket folyó évi október hó 18-tól november hó 2-áig számított 15 napra bezárólag a városháza tanácstermében közszemlére kitéttük.

Erről Arad sz. kir. város adót fizető polgárait azzal értesítjük, hogy azokra esetleges észrevételeiket írásban a közszemlére kitétel ideje alatt, de a folyó év november havában megtartandó rendes havi közgyűlést megelőzőleg 5 nappal a tanácshoz betérjeszthetik.

Arad, 1910. október 18.

A városi tanács.

3—1910. közp. b. sz.

Hirdetmény.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara újjáalakítását elrendelő 20528—VI. o. számú kereskedelmiügyi miniszteri rendelet alapján közhírré tétetik, hogy a kamara 16 kereskedő és 16 iparos belfelügyeleti választása folyó évi december hó 8-án d. e. 9 órától d. u. 4 óráig a városháza I. emeleti anyakönyvi hivatali helyiségeiben fog megtartatni.

A választási jogosultsággal bíró kereskedők és iparosok 24—24 jelöltre adhatják le szavazatukat, kik közül a legtöbb szavazatot nyert 16 kereskedő és 16 iparostag tekintetik a kamara rendes tagjának megválasztottnak.

Résztvénytársaságok és szövetkezetek megbízottjaik útján szavazhatnak, a mely megbízás írásban vagy a választás előtt a választás elnökével közlendő, vagy pedig a megbízottak azt a választás napján a szavazatszedő küldöttség elnökének adják át.

Arad szab. kir. város központi bizottságának az aradi kereskedelmi és iparkamara újjáalakítására kiküldött bizottságának 1910. évi október hó 20-án tartott üléséből.

Dr. Angel István,
közp. bizottsági elnök.

Kávéház átvétel.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Aradon a „Vadász” kávéházat (Szt.-Pál-utca 13.) átvettem és azt a mai napon

Polgári kávéház

cimen ünnepélyesen megnyitom. — Törekvésem az leendő, hogy a mélyen tisztelt vendégeimet minden tekintetben kielégítek. Egyebekben bátorlakom megemlíteni, hogy a legjobb és legtisztább italokat szolgálom ki.

Társaságoknak külön separe.

Hideg buffé.

Reggelig nyitva.

Naponta cigányzene.

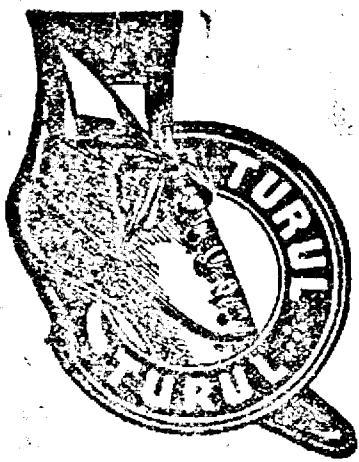
Kőbányai salón sör.

Becsés partfogását kérve, maradiam tisztelettel

Stern József,

a „Polgári kávéház” tulajdonosa.

4027.

Eredeti Goodyear Welt,
a jelenkor elismert legjobb minősége.

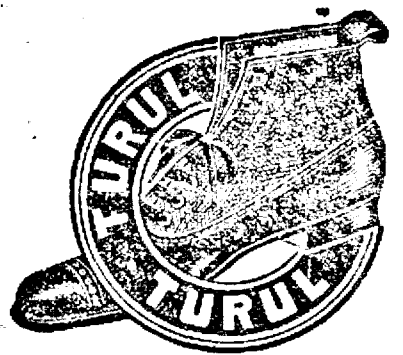
TURUL CIPŐK

deákra az olcsó áraknak
a legjobb anyagból készülnek.
Elegáns fazon.

1153

120 saját fióktelep Magyarország és a külföld legnagyobb városaiiban. Képes árjegyzék portamentesen. A monarkia legnagyobb cipőgyára.

„TURUL” Cipőgyár Részv.-Társ., Temesvár.
Központi
főraktár: **Arad, Andrásy-ut, Minorita-épület.**
Új üzletvezető: **ECKER PÉTER.**

Legnagyobb választék
mindenfajra cipőruban,
elismert külön minőségben.

Akinek

ismeretségi híján

házasárára,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztára,
kulcsárre,
vinczellőre,
kertészre,

kulcsárre,
gazdaságyra,
szakácsnőre,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége,

Aki

bérbéradni kíván

bérlőket,
házat,
vadászterületet,

kocsit,
lovat,
halászatot,
telket,

Aki

eladni kíván

borot,
rongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást, stb.
vagy

Aki

mindenre vétel vagy bérbérvétel céljából keresi;

Aki

valamely állást betölteni kíván: legbiztosabbban ér csált, ha az

„ARADI KÖZLÖNY”

kis hirdetés

rovatát használja.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Édesem!

Ezton ismételtén kérem, teljesítse kívánságomat, mert fontos okok kértetnek arra. Viszontlításra! Csókolja J. R. 4018

Fuvarlevelek

gyűjtésével foglalkozni kívánó férfi, avagy nő küldje ajánlatát Ujvidék postafiók 15. Tekintélyes mellékkérésre van kilátása. 8995

Ujmikálakai

378. sz. sarokház 824 □-öl területtel, 3 szobás lakással azonnal eladó. Vételhez 2000 korona készpénz elégséges. Cim megtudható a házban és e lap kiadóhivatalában 8998

Oszi Divat Album

utcai, házi toilette, costum, blous és alj, valamint gyermekdivat album Összesen 900 divatképet tartalmaz a vaskos 70 oldalas könyv, ára 250. Kapható Ingusz I. és Fia könyv-, zenemű- és papírkereskedésében Arad, Andrásy-tér 16. és Weitzer János-utca. 671

Csemege szálló

legfinomabb zamatu, kicsinyben 64 fillér, nagyban 60 fillér kilogrammonkénti árban ajánl: Hámory-gazdaság Arad, Deák Ferenc-utca 8. szám. 3773

Szakácsnét

ki csendőrknél, pénzügyőrknél önálló beosztással főzött, 12 forint fizetés és egyéb jövedelem mellett keresek vidékre. Ajánlatok „Takarékos” jelige alatt a kiadóba. 4009

Keresek

női ruha varrodamba ügyes fizető és tanuló leányokat. Neumanné Kohn Józsa, Szabadság-tér 12., I. em. balra. 4008

Ka cigarettázik

használnon Progress szivarkahüvelyt, 100 drb. 25 fill. 1000 drb. K. 240. Egyedül kapható Ingusz I. és Fia könyv- és papírkereskedésében Arad, Andrásy-tér 16. és Weitzer János-utca. 1651

Nőtlen rakitáros.

Valamely gazdaságban használható mesterséghez értő nőtlen rakitáros kerestetik gazdaságba, azonnali belépésre. Cim a kiadóhivatalban. 4000

Munkásleányt

keres Rozsnyai gyógytár Arad. 4017

Jókarban levő

női ruhák jutányos áron eladók Kápolna-utca 4. sz. alatt.

Kiadó

a Kossuth-utca 85. szám alatt levő Joszt-féle hentesüzlet, lővebet a háztulajdonosnál. 3993

Gyönyörű

csurgatott akác-méz kapható kilónként 60 kr.-ért. Arad, Ferenc-tér 4. sz. alatt. 4005

Kiadó.

Hasszi ger-utca 5. számú házban 8 udvari szoba, zárt folyosó és mellékhelyiségekben álló lakás vízvezetékekkel, minden órában kiadó. Értekezhetni naponta déli 12 órakor, vagy délután 5—6 ig Könyök-utca 6. sz. földszint ajtó 5. 4021

Gyöngye tanulók

alapos oktatást nyernek összes tanfolyagból. Cim a kiadóhivatalban. 4022

Egy kisasszony

felvétetik Stern Adolf varrógép üzletében Boros Béni tér 8 szám. 4025

Uri családnál

teljes ellátást keres nőtlen fiatal ember. — Ajánlatok igényjelöléssel „november 1” jeligére a kiadóba kéretnek. 4024

Fiatat,

mérlegképes könyvelő és levelező nagykereskedés részére kerestetik. Mag ar és németnyelv ismerete feltétlenül szükséges. Cim a kiadóhivatalban. 3994

INGYEN!

javitom a nálam vásárolt cipőket!

3307 **Cipő, kalap, uri divat cikkeket**

Korányinál

Szabadság-tér 3. szám,

(volt Winternitz-féle helyiség)

veszünk a legjobban és legolcsóbban.

Kizárólagos lerakata a hires

Moskovits-féle ANATOMIAI CIPŐKNEK.

Nagy választék Loden kalapokban.

Vízmentes vadászcipők.

Óriási választék téli utcai és házi

Comode cipőkben.

Saját érdekében nézze meg kirakataimat!!